

Butlletí del Sindicat de Metges de Catalunya

OCTUBRE DE 1929 :: ANY X :: NUM. 110

Direcció i administració: Consell de Cent, 331, 1.er - Barcelona

COMITÈ DE REDACCIÓ

Director

FELIP PROUBASTA

Redactor en cap

JACINT BREMON

Secció oficial

REDACTADA PELS SECRETARIS

Mutual Mèdica

JOAN MAS I OLIVER

Revista de Revistes

MIQUEL CABEZA

Medicina social

FRANCESC MONTAÑA
JOSEP M.ª GIRONA I CUYÁS

Sumari

J. MOLL I GINFERRER	Subscriuiu-vos al Casal	2
JOAQUIM BRAQUER	Perills i accidents de l'electricitat. Evitació. Tractament.	9
M. TOST I PUNYET	Als estudiants de l'últim curs de medicina	17
H. PUIG I SAIS	Tercer aniversari de «Monografies Mèdiques»	18
V. SANUY I RUBIES	L'Hospital de Sant Joan de Balaguer. 20	
JORDI DE LESMATES	Felicitem-nos-en	29

Per què Molière ridiculitzà els metges 46

Secció oficial

Sindicat de Metges de Catalunya: *Casal del Metge:* Assemblea extraordinària de Delegats. Acta núm. 307 (4). — Homenatge al Dr. Higini Sicart i Soler (8). — Extracte de les sessions: Actes núms. 303 i 304 (30). — Donatius per a la Caixa de Beneficència durant el setembre de 1929 (36). — Noticiari. (44).

Cooperativa de Consum: Llibres (33).

Mutual Mèdica: *Junta General Extraordinària:* Acta núm. 158 (35). — Consell Administratiu: Acta núm. 155 (37) — Moviment de Caixa durant el setembre de 1929 (40). — Moviment dels Fons fins el 31 d'agost de 1929 (41). — Moviment de socis (42). — Quotes corresponents al mes d'octubre de 1929 (43).

Subscriviu-vos al Casal

per

J. MOLL I GINFERRER

'HA celebrat l'Assemblea. El projecte del Casal és aprovat. En un ambient de cordialitat i entusiasme, els Delegats de Catalunya i Balears pronunciaren la paraula precisa per a la realització d'aquest important projecte.

El Consell del Sindicat, sobre el qual recau la responsabilitat de l'execució, naturalment no exempta de dificultats, s'ha vist eficaçment auxiliat amb la més falaguera confiança. Iguals proves d'adhesió ha rebut el Consell administratiu de la Mutual Mèdica, que amb la seva cooperació fa realment factible el Casal.

Gràcies a tots, que heu fet augmentar la nostra fe en l'obra i ens haveu donat coratge per a realitzar-la.

Quan la collectivitat s'inspira en aquesta unió i vibra amb l'entusiasme manifestat en l'Assemblea, es formós de treballar per ella.

El Casal no ha d'ésser l'obra d'un Consell, ni d'un grup, ni d'una minoria; ha d'ésser l'obra de tots. Ni un sol associat ha de poder restar temorenc a casa.

S'ha tingut cura especial d'assenyalar unes condicions de subscripció assequibles per a tots. Amb el mínim d'esforç que faci cada company dels dos mil doscents que ens hem agrupat al Sindicat, la subscripció serà sobrerament coberta.

La part dels que materialment no puguin aportar la seva subscripció al Casal, serà segurament compensada per aquells altres companys que han pogut treure millor profit de la professió. Amb això es demostrarà una vegada més, l'esperit de mutu auxili que és la clau de l'èxit del demà: l'obtenció del somniat millorament de tots.

Uns i altres, però, poden aportar al Casal una cosa que estimem tant com la materialitat de la subscripció: la voluntat, el treball, la positiva col·laboració.

Tots hem de fer cada dia, parodiant una frase cèlebre, una mica de Casal. En l'Hospital, en la Clínica, en el Dispensari, en les Junes i Consells, en tot lloc on trobem al company hem de parlar del Casal i hem d'aconseguir la seva participació.

Hem d'adreçar-nos directament als amics, fins a cercar-los en els pobles més allunyats, fent-los sentir igualment la necessitat de cooperar-hi.

Per la seva part, el Consell, posarà tot l'esforç necessari. Cridarà diverses reunions, visita-

rà els partits, insistirà particularment prop dels companys, es procurarà totes les col·laboracions; en una paraula, tot el Sindicat és mourà a l'impuls d'aquesta obra. L'organització del Sindicat estarà al servei de tots per a ajudar-nos en les nostres iniciatives de proselitisme i farà el treball que calgui perquè les puguem realitzar sense gran esforç, pel company que les projecti.

Ha arribat el moment de fer el més gran plebiscit, el més positiu que pot fer-se, entre l'estament mèdic de Catalunya i Balears. Esperem confiadament la seva resposta, que ha d'ésser la vostra subscripció, i que podeu lliurar amb seguretat, sense titubejar, car el Consell declara formalment que l'empresa és pràctica i viable, que no hi ha el més petit risc, que hom s'ha rodejat de totes les garanties, que s'ha assegurat profitosament la inversió de capitals; tot tal com podreu llegir en els acords de l'Assemblea que es publiquen en aquest mateix BUTLLETÍ.

El Casal és un fet. Dintre pocs mesos tindrem el solar. Des d'ara, des d'avui, hem d'ésser-hi tots.

Companys sindicats, esperem les vostres subscripcions!

Casal del Metge

Assemblea extraordinària de Delegats
27 d'octubre de 1929

Acta núm. 307

ASSISTENTS:

Consell del Sindicat: President, Doctor Josep Moll; Secretari, Dr. Pere Mas i Oliver; Vocals, Drs. Eveli Barnadas; Víctor Bonet; Antoni Martí i Balta; Josep Mestres i Miquel; Josep Mir i Mir; Santiago Mundi; Tomàs Nart; Antoni Pujadas; Francesc X. Queraltó; Joaquim Sellas; Ricard Solà; Pere Solé.

Delegats. Mutual Mèdica: Propietari, el President, Dr. Coll; Suplent, el Secretari, Dr. Trenchs. —*Cooperativa de consum:* Propietari, Manuel Corachan; Suplent, Lluís Carrasco.

Dels partits: Propietaris: *Arenys de Mar*, Salvador Esquena; *Balaguer*, Artur Biel; *Barcelona*, Hermenengild Puig i Sais, Modest Tost i Punyet, Josep Grífols i Roig, Joan Ferrer i Prat, Jaume Torelló i Casanovas, Francesc Montanyà i Guasch, Lluís Bosch i Avilés, Manuel Navarro la Rosa, Manuel Roig i Querol, Jaume Agudé i Miró, Josep Maria Girona i Cuyàs, Enric González i Mora, Frederic Pell i Cuffí; *Berga*, Josep Maria Ferrer i Rovira; *Borges Blanques*, Josep Mora i Iglesias; *Cervera*, Antoni Lucaya i Imbert; *Figuera*, Eduard Budó i Batlle; *Gandesa*, Lluís Garreta i Sanuy; *Girona*, Enric Roca i Pinet; *Granollers*, Alfred Canal i Comas; *Igualada*, Valerià Sierra i Valverde; *Lleida*, Ramon Bordalba i Armengol i Joaquim Maria Rourera i Pla; *Manacor*, Rafael Quinti Blanes i Blanes; *Mataró*, Trinitat Cruzate i Grezner; *Olot*, Lluís Aguilar i Lanau; *Palma de Mallorca*, Miquel Sureda i Blanes; *Puigcerdà*, Enric Bonnini i Piña;

Reus, Pere Barrufet i Puig; *Sant Feliu de Llobregat*, Josep Mestre i Puig; *Seu d'Urgell*, Ricard Sicre i Sicre; *Solsona*, Casimir Coy i Riera; *Sort*, Agustí Muixí i Monroset; *Tarragona*, Miquel Aleu i Prats; *Tortosa*, Estanislau Pujol i Menescal i Rafael Cases i Mayor; *Valls*, Joan Cartanya i Llorach; *Vendrell*, Joan Oliver i Duran; *Vich*, Joan Vilar i Talleda; *Viella*, Francesc Campa i Berart; *Vilafranca del Penadès*, Salvador Armendares i Torrents; *Vilanova i Geltrú*, Cristòfor Cuadras i Giralt.

Delegats suplents dels Partits que actuaren: *Barcelona*, Josep Guàrdia i Bilbao, Juli Bragulat i Claró, Florenci Comas i Roca, Jaume Mariné i Aymerich, Josep Maria Lucena i Raurich; *Montblanc*, Miquel Sànchez i Serra; *Sant Feliu de Llobregat*, Jaume Isern i Ombravella; *Tremp*, Josep Sastre i Torruella.

Partits que s'excusaren per impossibilitat d'assistir ni el Delegat propietari ni el suplent: *Eivissa*, *Inca*, *La Bisbal* i *Manresa*.

Excuses d'assistència dels delegats de *Barcelona*: Salvador Ventosa i Roig, propietari; Francesc X. Vilanova i Montiu, suplent.

Acta.—A la ciutat de Barcelona i en el local conegut per Teatre Escola, situat al carrer Consell de Cent, 264, essent les deu hores i trenta minuts del dia 27 d'octubre de 1929, es reuneix l'Assemblea Extraordinària de Delegats del Sindicat de Metges de Catalunya en sessió de segona convocatòria convocada pel Consell pel dia d'avui a les deu del matí.

Presideix el Dr. Moll i actua de Secretari el Dr. Mas i Oliver. Ocupen la Mesa presidencial els companys que anteriorment s'han detallat.

El President ordena la lectura de la convocatòria, que es verifica.

Seguidament es procedeix a la lectura dels articles de l'estatut que fan referència a la celebració de les Assemblees.

Es procedeix a l'examen de la delegació que ostenta cada un dels Srs. Delegats, essent tots ells admesos per unanimitat per resultar comprovada la seva personalitat per a prendre part en l'Assemblea com a tals delegats.

El President després d'un breu parlament que és aplaudit amb entusiasme, dona compte d'haver estat complert tot l'estatut per la celebració de les Assemblees, per la qual cosa amb l'unànime conformitat de tots els reunits declara legalment constituïda, per haver-se complert els preceptes que la regulen, l'Assemblea extraordinària de delegats.

Constituïda l'Assemblea, es procedeix al nomenament de la mesa que ha de presidir-la, conforme disposa el Reglament d'Assemblees aprovat en la darrera ordinària.

Es suspèn la sessió per uns moments amb l'objecte que els senyors delegats es posin d'acord per nomenar la mesa.

Repressa la sessió es nomena per aclamació la mesa formada pels següents companys:

President: Josep Mestres i Miquel.

Vice-president: Felip Proubasta i Masferrer.

Secretari: Josep Mestre i Puig.

Vice-secretari: Joaquim Sellas i Garriga.

Vocal: August Brossa i Bosque.

Vocal: Miquel Sureda i Blanes.

Pren possessió la mesa i el seu President, Dr. Mestres i Miquel saluda l'Assemblea i fa algunes observacions pel bon ordre dels debats.

A continuació cedeix la paraula al Sr. Secretari del Consell, el qual llegeix les conclusions que el propi Consell presenta com a proposta d'acord i seguidament glossa aquestes conclusions explicant detalladament cada extrem.

Finida l'explicació del senyor Secretari, es posa a discussió la totalitat, que és aprovada per unanimitat.

Es passa després a l'estudi de cada extrem.

Es llegeix el primer que és aprovat per aclamació.

Es passa després a l'examen de les diverses autoritzacions necessàries. S'examina el primer apartat i després d'intervenir els Drs. Barrufet, Solé, Bosch i Avilés i Ferrer i Prat, en el sentit de concedir una més àmplia autorització per a poder escollir qualsevol solar, el Sr. President del Consell, Dr. Moll, en nom de tots els Consellers, diu que agraeix molt les proves de confiança que li està donant l'Assemblea, però, que en el que es refereix a aquest extrem agrairà que s'acordi únicament allò proposat pel Consell; en conseqüència l'Assemblea aprova per aclamació el primer apartat que es refereix a la compra del solar.

Es passa a l'examen del segon extrem, que parla dels contractes d'execució d'obres. Independentment de la facultat d'atorgar les escriptures es canvien impressions respecte a la forma d'escollir l'arquitecte. El Dr. Mas i Oliver, Secretari del Consell, diu que el criteri del propi Consell és fer-ho per concurs.

Després d'una deliberació en la qual intervien els Drs. Tost, Corachan, Girona, Puig i Sais, Aleu, Montanya, Carrasco, Ferrer i Prat, i finalment el Dr. Coll, el qual proposa que no es prengui cap acord concret sinó que el Consell obri amb tota llibertat després d'haver sentit allò manifestat, s'acorda per aclamació el següent extrem.

Es passa al tercer extrem que tracta de la hipoteca de la Mutual, que és aprovat per aclamació.

Es tracta del quart extrem, que es refereix a la subscripció, i igualment s'aprova per aclamació.

Es passa a l'examen del cinquè extrem, que tracta de la missió de les obligacions, que després d'unes aclaracions que demanen els Drs. Puig i Sais i Canals, s'aprova per aclamació.

I, finalment, s'aprova per aclamació també el sisè extrem, que concedeix una autorització general.

Com a conseqüència de tot el referit, l'Assemblea extraordinària de Delegats del Sindicat de Metges de Catalunya pren per aclamació els següents

Acords

ADQUIRIR EL SOLAR QUE DESPRÉS S'INDICARÀ I CONSTRUIR-HI UN EDIFICI QUE ES DIRÀ «CASAL DEL METGE», INVERTINT-HI TOT PLEGAT FINS A LA QUANTITAT MÀXIMA DE PESSETES 1.800.000.

EN EXECUCIÓ I COMPLIMENT DEL REFERIT ACORD, S'AUTORITZA I FACULTA AMPLIAMENT AL CONSELL, I EN REPRESENTACIÓ SEVA A LA PERSONA QUE EXERCEIXI EL CARREC DE PRESIDENT, O A LES QUE EXERCEIXIN CARREC EN EL DIT CONSELL I QUE AQUEST DESIGNI EXPRESSAMENT, PERQUÈ EN NOM I INTERÈS DEL SINDICAT DE METGES DE CATALUNYA, PUGUI:

PRIMER. — PRENDRE PART EN LA SUBHASTA QUE ES CELEBRI DEL SOLAR LLETRA B. DE L'ILLA NÚM 13, DE LA VIA LAIETANA D'AQUESTA CIUTAT, PROPIETAT DE L'EXCM. AJUNTAMENT O ALTRE SOLAR SITUAT EN LA MATEIXA VIA LAIETANA I DE PERTINENÇA, TAMBÉ, DE L'EXCM. AJUNTAMENT; FER EL DIPÒSIT O DIPÒSITS PREVIINGUTS; PRESENTAR PLECS DE PROPOSICIONS, I FER LES POSTURES QUE ESTIMI PERTINENT, I EN EL CAS DE RESULTAR EL SINDICAT EL MILLOR POSTOR, OBTENIR I ACCEPTAR EL «REIMATE», I EN EL SEU DIA, FORMALITZAR LA VENDA I ADJUDICACIÓ DEFINITIVA DEL SOLAR.

SEGON. — ATORGAR ELS OPORTUNS CONTRACTES D'EXECUCIÓ D'OBRES I DE QUALSEVULLA ALTRA NATURALES A QUE ES CONSIDERIN NECESSARIS O CONVENIENTS PER A CONSTRUIR EN EL SOLAR L'EDIFICI «CASAL DEL METGE».

TERCER. — UNA VEGADA ADQUIRIT EL SOLAR, PRENDRE A PRÈSTEC DE LA MUTUAL MÈDICA, ANEXA AL PROPI SINDICAT, FINS LA QUANTITAT MÀXIMA DE 600.000 PESSETES, A L'INTERÈS DEL QUATRE PER CENT ANUAL, PEL TERMINI DE CINQUANTA ANYS, EL QUAL CAPITAL S'INVERTIRÀ EN LES ATENCIONS CONSIGNADES EN ELS NÚMEROS PRIMER I SEGON, PACTANT-SE ELS TERMINIS I L'IMPORT DE CADA UN D'ELLS EN ELS QUALS L'ENTITAT ACREEDORA HAURA D'ANAR LLIURANT LA TOTAL SUMA MUTUADA, PER A LA FIXACIÓ DELS QUALS S'ATENDRÀ PRINCIPALMENT AL PROGRÉS DE LES OBRES DE L'ESMENTAT EDIFICI, I ASSEGURANT LA DEVOLUCIÓ DEL CAPITAL PRESTAT, EL PAGAMENT DELS INTERESSOS ESTIPULATS I ALTRES RESPONSABILITATS AMB HIPOTECA DEL REPETIT SOLAR I L'EDIFICI QUE S'HI AIXEQUÍ.

QUART. — OBRIR UNA SUBSCRIPCIÓ ENTRE ELS SOCIS DEL SINDICAT, LA QUOTA MÍNIMA DE LA QUAL SERÀ DE 400 PESSETES, A FI D'OBTENIR CABALS AMB DESTÍ TAMBÉ A LES DESPESES DE TOTA NATURALES I QUE PER TOTS CONCEPTES OCASIONI L'EXECUCIÓ I COMPLIMENT DE L'ACORD ADOPTAT. ELS SUBSCRIPTORS HAURAN DE SATISFER LA QUANTITAT SUBSCRITA, A ELECCIÓ SEVA, EN UN SOL PAGAMENT, O BÉ, EN TRES PAGAMENTS, D'IMPORT, EL PRIMER, EL 50 %, QUE ES VERIFICARÀ EN L'ACTE DE LA SUBSCRIPCIÓ I ELS ALTRES DOS, DEL 25 % CADA UN, AMB VENCIMENT, RESPECTIU, ALS SIS I ALS DOTZE MESOS A COMPTAR DE LA DATA INDICADA. EL CONSELL ESTENDRÀ A CADA SUBSCRIPTOR L'OPORTÚ REBUT O RESGUARD DE LES QUANTITATS QUE LLIURI I PROCEDIRÀ A DIPOSITAR LES SUMES QUE RECAPTI EN UN BANC, A NOM I DISPOSICIÓ DEL SINDICAT.

ELS SUBSCRIPTORS TINDRAN DRET A QUE LI SIGUIN RETORNADES LES QUANTITATS QUE HAGIN LLIURAT EN EL CAS QUE, PER QUALSEVULLA CAUSA, NO ES POGUES EXECUTAR L'ACORD ADOPTAT, IMMEDIATAMENT QUE TAL IMPOSSIBILITAT SIGUI DECLARADA EN FORMA ESTATUTÀRIA.

APARTAT EL CAS EXPRESSAT, ELS SUBSCRIPTORS TINDRAN EL DRET QUE PER CADA 400 PESSETES SUBSCRITES SE'LS LLIURI UNA OBLIGACIÓ HIPOTECÀRIA DE VALOR NOMINAL 500 PESSETES, DE LA CREACIÓ DE LES QUALS ES TRACTARÀ SEGUIDAMENT, TENINT EL CARÀCTER DE FORÇÓS EL BESCANVI DEL REBUT O RESGUARD ACREDITATIU DEL LLIURAMENT, TOTAL O PARCIAL, DE LA QUANTITAT SUBSCRITA, PER LES OBLIGACIONS REFERIDES QUE LI CORRESPONGUIN.

EL CONSELL PODRÀ ACORDAR ELS ALTRES AVANTATGES QUE GAUDIRAN ELS SUBSCRIPTORS.

CINQUE. — UNA VEGADA ADQUIRIT EL SOLAR I CONSTITUIDA LA HIPOTECA A FAVOR DE LA MUTUAL MEDICA, PROCEDIR A LA CREACIÓ I EMISSIÓ D'OBLIGACIONS HIPOTECÀRIES DEL SINDICAT DE METGES DE CATALUNYA, PER LA SUMA MAXIMA DE 1.500.000 PESSETES, EN TRES MIL TÍTOLS AL PORTADOR, DE 50 PESSETES DE VALOR NOMINAL CADA UN, NUMERATS CORRELATIVAMENT DE L'1 AL 3.000, QUE PRODUIRAN L'INTERÈS DEL 4 % ANUAL, LLIURES D'IMPOSTOS PRESENTS, PAGABLES PER SEMESTRES NATURALS VENÇUTS. LES DITES OBLIGACIONS HAURAN D'ESSER AMORTITZADES AL TIPUS DE 500 PESSETES, EN EL TERMINI MAXIM DE 50 ANYS, FIXANT EL MÍNIM DE LES QUE HAURAN D'ESSER-HO CADA ANY I LA FORMA QUE A AQUEST EFECTE HAURÀ D'ESSER EMPRADA, PERÒ SERAN CONSIDERADES OBLIGACIONS PREFERENTS PER A L'AMORTITZACIÓ LES QUE POSSEEIXIN ELS SOCIS MORTS DURANT L'ANY EN EL QUAL TINGUI LLOC LA CORRESPONENT AMORTITZACIÓ, I HO SOL-LICITESSIN ELS HEREUS, I AMB LES ALTRES CONDICIONS QUE EL CONSELL TINGUI A BÉ, CAR PER AIXÓ QUEDA AMPLAMENT AUTORITZAT; I EN GARANTIA DEL PAGAMENT DEL CAPITAL DELS TÍTOLS, DELS INTERESSOS I QUANTITAT PER A COSTES ES CONSTITUIRÀ UNA SEGONA HIPOTECA SOBRE EL SOLAR AMB L'EDIFICI QUE CONSTRUIRA.

DE LES OBLIGACIONS HIPOTECÀRIES EMESES ES DESTINARÀ EL NOMBRE QUE SIGUI NECESSARI PER BESCANVIAR-LES AMB ELS REBUTS O RESGUARDS DELS QUE HAGIN PRES PART EN LA SUBSCRIPCIÓ A QUÈ ES REFEREIX EL NÚM. QUART, EN ELS TERMES ABANS CONSIGNATS, I LES QUE SOBRIN ESTARAN A DISPOSICIÓ DELS SOCIS DEL SINDICAT QUE DESITGIN SUBSCRIURE-LES, FIXANT-SE COM A TIPUS PER LA SEVA ADQUISICIÓ EL DE 400 PESSETES PER OBLIGACIÓ, LA QUAL QUANTITAT SERÀ FETA EFECTIVA EN ELS MATEIXOS TERMINIS I QUANTIA CONSIGNATS EN TRACTAR DE LA SUBSCRIPCIÓ A QUÈ ES REFEREIX EL DIT NÚMERO.

SISE. — A TOTS ELS FINS EXPRESSATS, ATORGAR I SIGNAR LES ESCRIPTURES, ACTES I ALTRES DOCUMENTS PÚBLICS I PRIVATS QUE SIGUIN MENESTER, AMB TOTS ELS REQUISITS, PACTES I CLAUSULES QUE SIGUIN D'ÚS, COSTUM I DRET I LES ALTRES QUE ESTIMI PERTINENTS SENSE LIMITACIÓ DE CAP MENA.

Finit els assumptes de l'ordre del dia el doctor Montañà intervé per a proposar que es concedeixi un vot de gràcies i felicitació al Consell pel valuós dictamen presentat, que demostra un minuciós estudi, i que els treballs s'han fet amb els millors assessoraments, procurant-se totes les garanties.

Per aclamació s'aprova el vot de gràcies i felicitació.

Continua el Dr. Montañà dient que no és suficient el fet en aquesta Assemblea sinó que és necessari que tots els reunits i tots els socis comencin ara una intensa campanya en pro del Casal, fent els treballs de proselitisme que es precisa fer per tirar endavant l'obra.

A continuació s'aprova per unanimitat que les dietes que reglamentàriament han de cobrar els

senyors delegats siguin iguals a les abonades en la darrera assemblea ordinària, o sigui a raó de 30 pessetes per dia que hagin estat fora de la seva localitat, més les despeses de viatge.

A continuació es procedeix al nomenament dels companys que han de signar la present acta i resulten designats per unanimitat els senyors Jaume Aiguader i Miró, Francesc Espadaler i Mas i Frederic Pell i Cuffi.

Acte seguit es llegeix l'acta, que és aprovada sense cap objecció ni esmena.

La Presidència declara closa l'Assemblea extraordinària de Delegats i dóna les gràcies als reunits.

I s'aixeca la sessió essent les dotze hores del mateix dia de començada.

Homenatge al Dr. Higini Sicart i Soler

A dos quarts de dotze del matí del diumenge dia 27 d'octubre en el local del "Teatre Escola", carrer Consell de Cent, 331, es suspengué l'Assemblea Extraordinària de Delegats reunida per acordar l'execució del projecte del Casal del Metge, en el moment que hi havia una més nombrosa assistència, per a celebrar l'acte d'homenatge al company Higini Sicart Soler que la pròpia Assemblea en la seva darrera reunió ordinària havia acordat dedicar-li com a commemoració d'haver-se constituït tots els Grups de la Mutual Mèdica.

El Dr. Higini Sicart i Soler convocat per aquella hora fou rebut pel Consell i ja en l'estrada presidencial on hi havia exposada la placa commemorativa de la qual se li'n feia ofrena, el senyor President del Sindicat Dr. Moll, dedicà unes paraules d'elogi i admiració al company Sicart, fent esment de la tasca complida per ell no solament com a iniciador de l'esplendorosa obra de la Mutual sinó en diversos aspectes de la vida del Sindicat.

El parlament del Dr. Moll d'una gran cordialitat i inspirat d'una pregonada admiració per l'obra del company homenatjat fou llargament aplaudia en mig de les proves del més fervent entusiasme.

A continuació es lliura al Dr. Sicart la placa commemorativa, obra de l'orfebre Sr. Francesc Solà, d'un sobri gust artístic i en la qual sobre un fons de marbre negre i amb un marc d'argent repujat hi figura una sentida dedicatòria oferint l'homenatge per a commemorar la coronació de l'obra bellament iniciada pel Dr. Higini Sicart que en fou el seu primer president.

Parlà a continuació el Dr. Sicart, visiblement emocionat, i en un bell parlament en el qual glossa la florent situació actual del Sindicat, la potència del qual irradia a totes les Institucions pel pro-

pi Sindicat creades i sostingudes, agraeix l'homenatge que se li dedica del qual diu que servirà una grata recordança.

Finit el parlament del Dr. Sicart tots els reunits a peu dret l'aclamen amb entusiasme i molts s'hi adrecen per a filicitat-lo particularment.

Foren presents a l'acte les següents representacions: el Consell de la Mutual Mèdica i els senyors President i Vice-secretari de la Cooperativa de Consum. L'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya representada pel doctor Grifols. El Col·legi de Metges de Girona, representat pel seu President Dr. Francesc Coll; el Col·legi de Metges de Lleida representat pel doctor Ramon Bordalba. El Col·legi de metges de Balears, representat pel Dr. Josep Mir i Mir. L'Institut Mèdic farmacèutic, representat pels doctors Trenchs i Escardó; El Cos facultatiu de l'Hospital de la Santa Creu, pel Dr. Corachàn; La Societat Catalana de Cirurgia, pel Dr. Salarich; Cos facultatiu de l'Hospital del Sagrat Cor, pel doctor Puig i Sais; Associació de Metges titulars, pel Dr. Mestre i Puig; Institut de Medicina Pràctica, pel Dr. Duran i Arom; Revista Mèdica de Barcelona, pel Dr. Antoni Peyrí; Ars Mèdica, pel Dr. Pere Mas i Oliver; Monografies mèdiques, pel seu Director Dr. Jaume Aiguader; Paradotherapia, pel Dr. Roca i Puig i la Revista Médico-Profesional pels Drs. Vivancos i Josep Rigol.

Es feren constar també les adhesions: Del Col·legi de Metges de Barcelona, del President del Col·legi de Lleida, Dr. Estadella i de l'Associació General de Metges de la llengua Catalana.

En resum una festa molt agradable celebrada en mig de l'entusiasme de l'Assemblea més important que fins ara ha tingut lloc al Sindicat.

Medicina social

Perills i accidents de l'electricitat : Evitació : Tractament

per

JOAQUIM BRAQUER

Metge de l'Hospital i Campaments de la Cía. E. E. C. a Capdella (Lleida)

LA meua situació professional de Metge de la Companyia "Energia Elèctrica de Catalunya S. A.", als seus Campaments i Centrals de Capdella i Molinos, em porta a remerciar l'acolliment d'aquest BUTLLETÍ, en permetre'm d'explicar, en aquest modest treball, algunes consideracions sobre el tema que l'encapçala.

* * *

La Direcció del "Departamento Técnico de la Unión Eléctrica de Cataluña, S. A.", desempeñada amb tota competència per Mr. A. C. Hobble, el qual, amb sentiments que l'honoren, vetlla sempre, des del seu alt càrrec per la seguretat d'empleats i treballadors; té donades, en diferents circulars i opuscles, indicacions, regles i instruccions sobre seguretat, de coneixement i pràctica obligades a tot el personal, sense excusar-ne a ningú el seu més estricte compliment.

En una circular que fa referència a "Prácticas de Respiración Artificial" exposa unes prescripcions que em permeto de transcriure tal i com són exposades:

"1.º Cuando el accidentado ha perdido el sentido, la práctica de la *inmediata respiración artificial es obligatoria*, debiéndose efectuar por lo menos durante dos horas *sin cesar*.

2.º A partir de esta fecha deben *quedar establecidas como obligatorias las prácticas de respiración artificial* en todas las Centrales, Estaciones receptoras, Sub-Centrales y Campamentos, para todo el personal de Mantenimiento, de Construcción, de Transmisión, de Operación y de Contadores.

Los señores Jefes de División y Sección, establecerán esta práctica, como rutina, efectuándola en los momentos en que en el trabajo, o fuera de él, se pueda efectuar sin entorpecimien-

tos para el mismo, y en las mejores condiciones que resulte eficaz la enseñanza y la práctica, llevando estados de cuales empleados la efectúan, para que cada uno la practique por lo menos cuatro veces al año.

Diariamente, en el informe de "Novedades", antes de "Equipos fuera de Servicio por Avería", se hará constar, bajo el epígrafe "Prácticas de Respiración Artificial", cuantos empleados en cada Distrito, Central, Campamento, Sub-Central, etc., han practicado durante el día."

* * *

Coadjuvant, amb tot interès, el Servei Mèdic del Sector que dirigeixo, a la difusió i compliment d'allò manat per la Direcció Tècnica, i posat d'acord amb les Direccions locals d'Explotació i Conservació d'Obres de Capdella i Molinos, es donen a dates assenyalades, i a les Centrals, Tallers i Campaments corresponents, periòdiques conferències d'exposició i ensenyança de primers auxilis als electrocutats, amb fonaments i mètodes per a reanimar-los.

A les esmentades conferències i demostracions, s'insisteix en recomanar al personal la necessitat de *pensar sempre en el perill*, per més feta i sabuda o acostumada que es tingui una tasca.

Es preconitza fortament, la difusió i lectura assídua i atenta de les prescripcions contingudes en el fullet "Seguridad ante todo", publicat pel Departament Tècnic; instant als Directors de Grup, Capatassos, i altres, que pels seus coneixements i càrrecs hagin de fer-ho, a què comentin i expliquin el seu contingut, amb les necessàries demostracions, a la resta del personal.

Per al cas d'*accident*, es recalca que el *shock* elèctric, no mata generalment a l'acte, sinó que

pot solament atordir la víctima, suspenent per un temps la respiració.

Partint de diferents suposats, s'expliquen procediments indicats per allunyar la víctima del circuit detallant maneres utensilis i cossos utilitzables; i maniobres o matèries que hagin d'evitar-se.

Per ensenyar als assistents la pràctica de la respiració artificial, es descriuen amb tota minuciositat, i s'efectuen, amb tots els detalls, proves demostratives de dos mètodes: El de *Laborde*, o de traccions rítmiques de la llengua; i del de *pressió prona*, o de *Schaefer*, el qual per la senzillesa i fàcil execució, i per la millor ventilació pulmonar que procura, ha d'ésser el preferit. A continuació, practiquen, per torn, tots els concurrents a les conferències les maniobres exposades. Es dirigeixen i corregeixen tots els detalls d'execució, fins que arribem a la persuasió de què tothom queda degudament imposit de les ensenyances de les conferències.

* * *

S'ha de reconèixer que, com la nostra, han tingut també altres Companyies i agrupaments professionals una molt lloable cura d'estudiar amb tota atenció, i d'estendre entre els seus empleats, obrers, abonats i, fins en el públic, el coneixement dels perills d'accidents i maneres d'evitarlos i remeiar-los.

El públic es troba encara, desgraciadament, poc educat en aquesta qüestió: Advertit solament pels rètols impressionants de "Perill de Mort", fixat a instal·lacions i línies d'alta tensió, no s'adona que també les baixes tensions (de 110 a 220 volts), comporten els seus perills, i fan també víctimes, que creixen arreu amb el consum cada dia més extens i variat de l'electricitat.

Mereix, doncs, el públic i urgeix que Estats, Empreses i nosaltres els metges, emprenguem a favor seu una campanya, per una convenient publicitat d'advertiments i instruccions, assabentant-lo dels perills i de totes aquelles garanties que té dret a obtenir.

Aquesta ensenyança, estesa i persistent, es fa particularment necessària a la regió catalana, on tan sols la producció del grup d'empreses de la "Unió Elèctrica", o controlades per la Canadenca, abasta més de 600 milions de quilovats a l'any, xifra equivalent a més de 300 quilovats per habitant.

L'electricitat, agent tan dòcil i útil, ha d'ésser manejada amb miraments, perquè les seves reaccions no puguin perjudicar o matar.

Volent contribuir, amb molta més bona voluntat que competència, a empènyer la propagació d'advertiments i ensenyances entre el nostre públic, emprenc aquest modest treball, en el qual em proposo de tractar:

I.—Accidents locals i generals de l'electricitat.

II.—Acció dels corrents damunt l'organisme.

III.—Mecanisme de la mort a l'electrocució.

IV.—Com sobrevénen els accidents elèctrics.

V.—Síntomes dels mateixos.

VI.—Conseqüències i complicacions.

VII.—Tractament dels accidents.

VIII.—Què ha de fer-se en cas d'accident, i mesures de prevenció.

Els materials del treball (dades, opinions, experiments, etc.), són provats o extrets en bona part de *Zimmern*, *Jellinek* i, sobretot, de *Duhem*; autors molt competents i especialitzats en aquests coneixements.

I

Els accidents que pot, i massa sovint provoca, l'electricitat, donada l'ampla extensió actual de les seves diferents aplicacions, són de dos ordres: *locals* i *generals*.

Dels accidents *locals*, diem-ne, en principi, que amb aspecte molt semblant a les cremades per calor o càustics, no tenen característiques especials assenyalades.

Els *generals*, no són tampoc d'aquells accidents que en la seva presentació i efectes es prestin massa a ésser analitzades amb el desitjable rigor científic: Es produeixen seguint lleis i circumstàncies, a vegades conegudes, d'altres no.

No tenen, gairebé, anatomia patològica. Les autòpsies fetes, no mostren res característic: Lesions congestives, difuses, poc intenses, més aviat superficials, als pulmons i centres nerviosos. A vegades, cor i coronàries engorgades de sang (exemple, cas autopsiat a Capdella, per accident mortal, havent entrat la víctima en contacte directe amb un conductor de la instal·lació de paralls del sistema 80.000 v.).

La gravetat dels accidents no és funció exclusiva del voltatge, freqüència, intensitat o forma del corrent, sinó que els factors juguen en condicions variables, imprevistes, difícilment controla-

bles: S'han registrat accidents mortals amb corrents de 65 volts: S'ha mort amb intensitats de 60 miliamperis, i sobreviscut a d'altres, superiors a un amperi.

En la casuística aplegada pels autors especialitzats, abunden els casos desconcertants.

Cas de *Jellineck*: Muntador, de 32 anys, de peus damunt una travessa de ferro, en comunicació amb el terreny: Toca amb les dues mans una línia d'alta tensió (5.000 volts alternatius); el corrent era tan intens que a conseqüència del curtcircuit establert va fondre's el conductor de l'alta tensió. Malgrat tot, l'obrer no va experimentar sinó cremades a peus i mans, fondes, sí, però que arribaren al guariment en dos mesos de tractament. El lesionat no va perdre el coneixement.

Cas semblant de *Weiss*: Contactant la víctima amb conductors. Sobrevingueren pèrdues de substància, quedant ossos al descobert, quasi calcinats, a l'extrem de perdre, el desgraciat, braços i cames; restant-li respectat l'estat general.

Amb raó pot dir *Duhem*: "Quantes contradiccions inexplicables!" Misteriosos els efectes, i misterioses, també, les causes: Aquestes no es descobreixen, a vegades, sinó per llargues recerques.

Conta *Jellinek*, que una vegada, a la Baixa Austria, uns nens damunt el pont d'una ferrovia, orinaven sobre una línia elèctrica, sota d'ells: Un va quedar electrocutat (a l'establir-se una continuïtat de conducció pel raig o regalim de la seva orina).

A una fàbrica, un obrer, escarramat damunt un bastiment metàl·lic, rep a la boca una guspira d'un conductor d'alta tensió, allunyat d'un metre: Va suposar-se que la guspira fou provocada pel corrent expiratori humit de l'accidentat, comunicant amb el conductor de corrent trifàsic a 45.000 volts. Presentava lesions a les parts genitals, relacionades amb terra.

Es trobava un dia un masover, munyint una vaca a un estable enllumenat per electricitat. De cop, munyidor i vaca cauen: (La vaca, baldant la cua, havia topat una pilastra metàl·lica, posada en tensió, per defectuós aïllament de la línia de llum).

Zimmern, documentadíssim, ha publicat molts semblants, curiosos casos.

S'han donat accidents, sense haver-hi corrent a las línies contactades, que aguantaven, però, la

inducció de properes línies en alt potencial.

Duhem té comunicats dos casos de mort en aquestes condicions.

Un empleat de la nostra Companyia, a un "poste" de distribució proper d'aquí, va sofrir, fa ja més de sis anys, un accident amb corrent a 25.000 volts, en les següents condicions:

En pujar, per una maniobra, a un transformador de 1.000 kva., al qual equivocadament, i per un mal entès, varen enviar corrent; una vegada damunt d'ell, en aixecar una cama per a creuar uns conductors, que eren a uns 50 centímetres d'alçada, va quedar agafat pel peu al conductor, i amb l'altre, a la tapa del transformador, el cubell, o dipòsit d'aquest, posat a terra. Quedà, doncs, fent pont entre *fasse* i *terra*. Del taló del peu enganxat, calçat amb mitjó i espadenya, va quedar-ne cremada tota la part que feia contacte directe amb la connexió. Va desprendre's pel seu propi pes del conductor, caient sense sentits, del transformador que era a 2'50 metres d'alçada, i no adonant-se del cop que va rebre en arribar a terra. Varen retornar-lo als 40 minuts d'auxili. La ferida del taló va exigir tractament més d'un any.

Es donen, doncs, els accidents en circumstàncies i condicions les més contradictòries, i escapant a tota previsió, al revés del que passa en altres branques d'activitat, en què poden presumir-se més els riscos que comporten.

A la indústria elèctrica, apart dels professionals o manejadors, que coneixen, i, per trobar-se molt advertits, pensen en el perill; hi ha el públic, massa ignorant encara del que fa referència, sobretot, als corrents de baixa tensió, definitivament més perilloses per a ell, per tant, que són més esteses i d'ús accessible que les altres.

II

Perquè un corrent elèctric afecti un organisme, precisa que aquest estigui intercalat, ja, entre dos altres conductors; o bé, contacti amb un conductor d'una part, i amb terra de l'altra; o sigui, fent la terra de segon conductor.

La intensitat del corrent, en travessar un organisme, és proporcional a la força electromotriu de la font nodridora del corrent; i, contràriament proporcional a la resistència que en el pas troba

(cos, objectes intermediaris). La resistència del cos, no és una constant, sinó la suma de diverses resistències; essent la pell el lloc primitiu i principal de resistència.

Pell seca, espessa, dura, és més resistent que l'altra, humida, prima, suau. La majoria d'accidents, es donen en contactes amb pells humides o mullades; així és que mans seques o endurides, protegeixen per la poca conductibilitat de la capa còrnea de la pell; perden l'esmentada qualitat, en molta proporció, en fer-se humida.

Alguns estats morbosos acreixen la resistència (malenconia, estrenyiment, hipotròfia, magresa, etcèra). Per contra esdevé minvada en pells ben nodrides, d'activa circulació; a la malaltia de Basedow, etc.

A part els efectes de *choc*, provoquen els corrents, accions químiques als punts de la pell tustats pels electrodos o conductors metàl·lics.

Amb corrent continu, són fenòmens de dissociació de les sals metàl·liques dissoltes als líquids orgànics: lliurament d'àcids, al pol positiu; de bases, al negatiu.

Tals desplaçaments provoquen escares als punts de contacte amb els electrodos: Seques i dures, al pol positiu; toves i molles, al negatiu.

Manifesta Duhem, que encara que, teòricament, no haurien de produir-se semblants accions electrolítiques amb el corrent altern, s'explica les cremades observades, com a resultat de l'excesiu escalfament dels teixits, produït per l'efecte *Joule* dels corrents, manifestat sobretot, allí on la resistència és més forta, o sigui, al nivell del teguments.

Pot així, explicar-se la contradicció de certs accidents, amb cremades accentuades; i gairebé sense *choc*.

Amb pell humida, doncs, i bon contacte a terra, la resistència a l'entrada i la sortida, és minsa; i essent el corrent més intens és més forta la commoció.

Al contrari, amb pell seca, resistent, la intensitat del corrent s'esmoça damunt d'ella, produint cremades més serioses; passant per aquest fet, molt més disminuïda pel cos, i no determinant ja, commoció perillosa. D'aquesta guisa s'interpretarien, diu Duhem, certs accidents considerats paradoxals.

III

Es una noció ben establerta i ben patent, comprovada, i arreu acceptada, la de l'excitabilitat del sistema nerviós als corrents elèctrics.

Comandades les funcions cardíaques i pulmonars, en el seu conjunt, pels neumogàstic i gran simpàtic; se'n dedueix la gravetat dels trastorns que pot ocasionar la forta excitació d'aquells nervis.

Amb tot, l'acció del corrent elèctric a l'organisme, és cosa molt complexa, i que ha estat molt discutida.

Fou *D'Arsouval*, el primer de tots que va explicar-se la mort per l'electricitat, per inhibició bulbar, parant la respiració. D'aquí, la conseqüència, sempre més i per tothom tinguda en compte i acceptada, de què els electrocutats han d'ésser tractats com els ofegats. En alguns casos, sobretot els provocats per baixa tensió, hi ha qui creu que l'asfíxia seria determinada per tetanització dels muscles respiratoris.

Però alguns experiments fisiològics, han portat a diferents autors a l'admissió d'una altra teoria per explicar-se la mort: La de què, alteracions notables del ritme cardíac, produïdes pel corrent, pararien el cor abans que la respiració; i que això es donaria, principalment, amb corrents de baixa tensió.

Jellineck combat i té aquesta segona teoria per fantàstica, trobant-la mal fonamentada, damunt de condicions experimentals artificioses (animals sotmesos, a més de l'acció del corrent, a la narcosi; a tenir el pit obert, etc.).

Zimmern, davant la divergència, i com a conclusió provisional, proposa l'acceptar que la mort per electrocució, prové de: a) Asfíxia per tetanització dels muscles respiratoris; b) Asfíxia per inhibició bulbar, guarible en alguns casos (mort aparent); c) Paralització circulatòria per fibrilació cardíaca.

IV

Els contactes necessaris per a produir l'electrocució (ja esmentats en altre capítol) poden establir-se en condicions impossibles de preveure, de tan inversemblants. Amb tot, fora d'aquests casos excepcionals, poden anotar-se i registrar-se aquells

fets, als quals poder imputar la majoria dels accidents observats.

El Secretari general de la "Unió de Sindicats d'Electricitat", de França, ha recollit, en una estadística de 112 casos, ocorreguts durant una passada, els motius determinadors dels accidents. Les causes d'aquests 112 accidents les classifica així:

I.—71 accidents són deguts a mancaments, imprudències o inatenció de les víctimes. (Entre les víctimes aquestes, són en nombre més crescut les persones estranyes als serveis de les Companyies).

II.—13, a ruptura de conductors.

III.—2, a ruptura de pals o pilastres.

IV.—15, a inobservança de reglaments; o a defectes d'organització.

V.—11, a defectuoses instal·lacions.

VI.—1, al llamp.

Dels accidents compresos en l'agrupament I, una tercera part (24, en l'estadística) són causats per la inatenció o la imprudència dels obrers o agents de les Companyies, en el seu treball.

Exemples: Un obrer de la nostra Companyia, encarregat de la neteja de la Central de Capdella, va sofrir accident mortal per haver entrat en contacte directe amb un conductor de la instal·lació de parallamps del sistema 80.000 v.: L'haver-se introduït l'accidentat en lloc tan perillós, l'accés al qual tenia rigorosament i expressa prohibit, demostren que el seu desmemòriament o inatenció provocaren la desgràcia.

Dos altres casos coneguts del Cap d'Operació d'aquesta Central, Sr. Frizzoni, el qual ha tingut l'amabilitat de facilitar-me'ls.

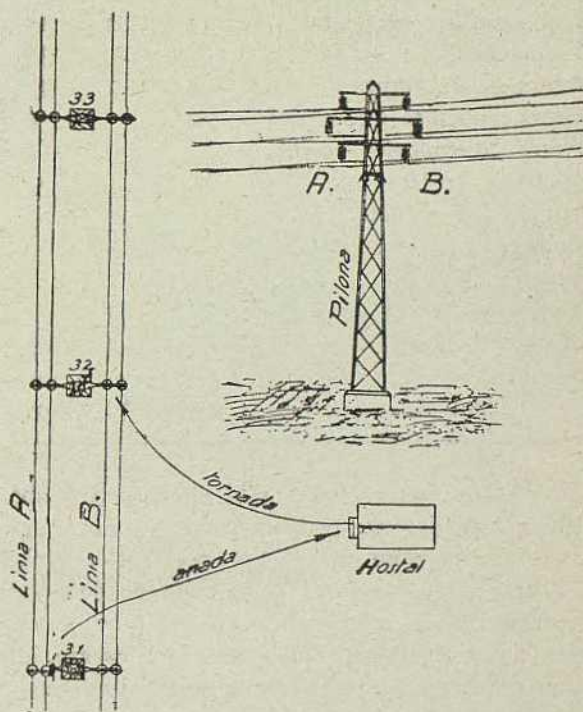
Primer cas. Un muntador rep ordre d'executar un treball a la cella. El seu Director l'acompanya al lloc, i li dona les instruccions necessàries, tallant el corrent a presència seva. El muntador comença el seu treball, però transcorreguda una estona, l'abandona per qualsevol pretext. En tornar-hi, s'equivoca i en comptes de continuar el treball a la cella A, es trasllada a la cella B, idèntica, però

que està sota tensió. Entra en contacte amb els conductors, i mor.

Segon cas: Línia doble d'alta tensió. Pilona de ferro. La línia A sense tensió. Dos pintors s'encarregaren de pintar les *crus-setes* de la línia A. La línia B amb tensió.

A mig dia, acaben el treball damunt la pilona núm. 31, i se'n van a dinar a l'Hostal, emportant-se'n les seves eines. A la tarda, volen reprendre el treball a la pilona núm. 32, però s'equivoquen (tots dos). Vo'ent pujar i treballar del costat de la línia A, ho fan sobre la línia B; entren en contacte amb els conductors, i moren.

Entre les persones estranyes al personal de les Companyies, donen també el seu contingent d'accidents els nens inexperts que escalen les pilones per esguerrar els nius. Per a defensar-los d'aquests accidents, podrien donar-los a les escoles noció del perill que corren.

A continuació, exposo una doble taula dels accidents d'electricitat ocorreguts a Suïssa en 1928. El consum de força elèctrica en l'esmentat any, fou de 1.000 k. w. per habitant; xifra, probablement, la més alta del món. La xifra d'accidents fou de 103:

Valor de la tensió

Taula núm. 1 (Lloc)	Fins 250 V.		251-1000 V		1001-5000 V.		5001-10000 V.		Més de 10000 V.		TOTAL		Total
	ferits	morts	ferits	morts	ferits	morts	ferits	morts	ferits	morts	ferits	morts	
Estacions generadores i grans subestacions	—	—	3	—	1	—	2	1	3	2	9	3	12
Línies	8	1	1	6	1	—	5	2	1	2	16	11	27
Estacions transformadores	—	—	4	—	2	—	5	3	1	—	12	3	15
Fàbriques	2	3	22	2	1	—	2	—	—	—	27	5	32
Motors transportables ...	5	2	2	1	—	—	—	—	—	—	7	3	10
Làmpares transportables	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	5
Instal·lacions d'ús domèstic	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Total											73	30	103

Número dels accidentats segons el seu estat social durant l'any 1928

Estat social	Ferits	Morts	Total
Enginyers i tècnics	2	1	3
Maquinistes i operadors ...	13	2	15
Muntadors	28	10	38
Obrers de fàbriques	21	7	28
Obrers d'oficines elèctriques	2	—	2
Obrers d'empreses civils, paletes, fusters, etc. ...	3	6	9
Pagesos i hortelans	—	1	1
Bombers	2	—	2
Nens	1	1	2
Criats de servei domèstic	—	1	1
Altres persones	1	1	2
Total	73	30	103

A més de factors físics, n'hi intervenen també d'altres biològics que poden acreixer o minvar les conseqüències d'un determinat accident elèctric. L'atenció al que es fa en el moment de donar-se l'accident, té un caràcter defensiu per a qui el sofreix, i un caràcter desfavorable, la *sorpresa*. El paper de l'atenció, com a factor especial de resistència als efectes del corrent, ha estat ben esclarit per Jellineck.

Aquest estat d'atenció, i l'estat de sorpresa, junt al que Jellineck anomena la "Capacitat de païra", juguen un paper capital, segons Duhem, en els fenòmens biològics que acompanyen els accidents d'electrocució: un individu que no solament sap que corre el risc de tal accident, sinó que s'hi prepara amb tota la seva atenció més continguda, res-

sentirà efectes molt menys greus. Aquesta atenció de tot el seu ésser s'oposa com una veritable resistència a la sorpresa que paralitza les funcions biològiques.

Abunden els fets i experiències comprovades.

L'estat d'inhibició voluntària dels centres nerviosos, obtingut per l'atenció, es reproduïx igualment durant la dormida: Diferents experiències han provat que el mateix corrent que matava l'animal despert, no provocava cap trastorn a l'animal dormit o cloroformitzat.

Als casos d'accidents produïts pel llamp, és una raresa que les víctimes siguin electrocutades si dormen; ordinàriament es desperten sense experimentar alteracions al seu estat general.

A aquest fenomen protector de l'atenció s'ha atribuït el fracàs de les primeres temptatives d'electrocucions penals, que no donaven l'efecte cerat; fent seguir, per l'esmentat motiu, la primera, d'una segona descàrrega a baixa tensió, determinada de la mort definitiva de l'executat.

La idiosincràsia i certs estats patològics, fan als individus més o menys sensibles al corrent elèctric, determinant com una mena de coeficient personal. En aquest ordre són exposades, ja abans, en aquest treball, les variacions que les resistències del cos humà sofrien pel fet de l'existència d'alguns estats mòrbids.

J. L. Farny, de Zurich, en un article publicat a "Schweiz Elektrotechnischer Verein", relata un cert nombre d'experiències, que tendrien a provar l'existència d'un agent (que ell proposa d'anomenar *antropoflux R*), emès pel cos humà, i la característica essencial del qual és la de modificar

momentàniament i temporal la conductibilitat de certes substàncies, augmentant la de l'aire, entre altres. Això porta l'autor a suposar-li, a l'esmentat agent, un paper important en els casos d'electrocució per descàrrega disruptiva. Cercant la disminució dels esmentats accidents, proposa com a complement de l'examen preconitzat pel Director de la U. C. S. Ringwald, el sometre a tots els candidats a empleus de serveis elèctrics d'alta tensió, a una enquesta referent a la seva facultat de produir l'*antropoflux R*.

V - VI

En aquells accidents no seguits de mort, apart els commemoratius i circumstàncies de la seva presentació, existeixen símptomes generals, subjectius i objectius; arrossegant, a vegades, seqüeles de molt llarga duració.

Diu Duhem, que en la caracterització dels símptomes subjectius al moment de l'accident, hi pren molta part l'estat emotiu: Uns, contenen haver experimentat com una mena de sensació agradable, de frescor, de lleugeresa, "emportats per l'aire, i com a suspesos del mateix".

Altres, experimenten sensacions d'opressió i ajustament al pit, restant impossibilitats per a cridar o demanar auxili. Un empleat de la nostra Companyia, les circumstàncies de presentació del qual accident han estat explicades, recorda haver notat una sensació sobtada, com de *batzegada*, a tots els membres alhora, donant-se perfecte compte, als 5 ó 6 segons escassos que va durar-li el coneixement, de la presa de què era objecte.

L'augment de pressió intrapulmonar, provoca, a vegades, hemoptisis.

Alguns experimenten dolors al cap, espinada, nuca, braços, cuixes, i, més que en cap altre lloc, a les pantorrilles.

A vegades, un sentiment d'angoixa i de mort imminent.

Deslliurada la víctima, les sensacions subjectives acostumen a desaparèixer aviat.

Ordinàriament, romanen els malalts, després de l'accident, deixats i abatuts, amb cefalea i opressió, que poden durar molt de temps.

Sovint, segons *Jellineck*, presenten edemes i convulsions.

Han estat assenyalats, també, trastorns del esfínters, de la sensibilitat, de la visió, etc.

Els *símptomes* locals, vénen integrats per la cremada elèctrica, que a vegades ostenta una fesomia especial; i que pot oferir-se en tots els graus, fins a les més extremes destruccions.

Jellineck descriu una *lesió electroespecífica*, caracteritzada en tots aspectes: clínic, histològic i anàtomo-patològic; amb forma i evolució especials. Diu que es distingeix per l'aspecte de la seva superfície, llisa, sense vesícules; per l'absència de dolors; i per la integritat aparent dels teixits veïns a la placa lesionada.

Cremades i lesions són, a vegades, molt esteses en amplada i en fondària; oferint, d'altres, un millor aspecte, amb escares que s'eliminen, sense febre ni supuració; i amb poca repercussió sobre l'estat general.

Les eliminacions de les escares poden anar acompanyades de temibles hemorràgies. I les alteracions vasculars, ésser provocadores de trombosis i embòlies.

Poden, així mateix, les cremades fones, presentar el caràcter paradoxal de semblar que han interessat molt poc els teguments. *Jellineck* explica el cas curiós d'un nen que mostrava lesions mínimes a una mà, i en la qual va produir-se la separació sobtada d'un dit, el qual dit quedà encastat a l'apòsit humit que s'acabava de treure-se-li en un guariment. Tot això, sense dolor ni hemorràgia. Són coneguts altres anàlegs casos.

A més dels referits, i que podríem anomenar *accidents directes*, se'n presenten, a tall de seqüeles o conseqüències, d'altres que poden qualificar-se de *secundaris*, d'acció electiva sobre el sistema nerviós; donant lloc a trastorns orgànics del mateix més rars), i, sobretot, a trastorns funcionals, d'aspecte molt variat, i que poden durar setmanes, mesos i anys en neuròpates o predisposats.

Del meu exercici a l'Alt Pallars, remembro ara, el cas d'un pobre pastor, client, a qui va sorprendre una tempesta, guardant el seu ramadet a l'Urgell. Un llamp va rebatre'l a terra, sense coneixement. En retornar, s'adonà que tot el bestiar era també estès per terra. Aprofitant un lleuger pendís del terreny, va tenir encara esma de sorollar i fer rodolar les ovelles, aconseguint salvar-ne la majoria, no totes. Al cap d'uns mesos, va consultar-me la persistència d'insomni, vèrtixs, bunió d'orelles i altres trastorns que li restaven.

Sorpresos també, prop del llac Estangent, aquest estiu passat, per una tempesta, tres treballadors de la nostra Companyia, i aixoplugats a la bauma d'una roca, varen sofrir els efectes d'un llamp. Tirats a terra, es retornaren tot seguit sense adonar-se del què havia ocorregut. Dos d'ells sofriren pe-

tites cremades que varen guarir en poc temps d'hospitalització. L'altre, va restar aqueixant d'una neuràlgia ciàtica que va costar de guarir-li.

Quan les víctimes patien ja de neurosi, acostuma a observar-se una agravació de les mateixes.

(Acabarà)

Tots els companys que estiguin subscrits a alguna Revista Mèdica poden i han de renovar la seva subscripció per mitjà de la Cooperativa de Consum. Hi trobaran avantatges i afavoriran aquesta institució.

De col·laboració

Als estudiants de l'últim curs de medicina

per

M. TOST I PUNYET

A vosaltres estudiants, que porteu en vostres cors la noblesa i l'alegria de la joventut, permeteu-me que vingui a parlar-vos, sense cap pretensió, de l'organització social del Sindicat de Metges de Catalunya.

Dintre poc temps us separareu de coses molt estimades. Us separareu dels vostres caríssims professors. Dels vostres inoblidables condeixebles. De la vostra Facultat de Medicina, on tant de bo haureu vist i après.

Una vegada Metges, aneu a llançar-vos amb un títol acadèmic a la lluita per la vida. La gran majoria ho fareu amb el cervell ple de concepcions enlairades, de projectes altament beneficiosos i d'idees meravelloses.

Començareu la nova vida, convençuts fermament de què el triomf sorollós, l'èxit esclatant, us acompanyarà en tots els vostres actes. Això és humà. Es un fet innat a l'home el d'ésser optimista en el començament d'una empresa. Els defalliments i pessimismes mai triomfen.

No pretenc d'amargar-vos la vida, fent-vos sentir l'aspror de la realitat prematurament. Vinc a parlar-vos, fredament i amb noblesa, perquè el camí de la vida el trobeu tal com és. No tal com l'haveu somniat, sense sots pestilents i sense espines.

En l'exercici de la professió us convencereu molt aviat de què, de tots els estaments socials, és el metge el més injuriat, el més calumniat, el que rep més desenganys, el que sofreix més ingratus i traïcions. I el que més destroça l'ànima i fa sangrar el cor és el veure que de vegades en són els propis companys els causants.

Podria escriure una sèrie de fets per tal de dibuixar la nostra carrera en la seva integritat. La tasca seria llarga, inacabable.

El qui més perjudicat en resulta és el metge rural. Per motius que fan riure i altres plorar, presenciem com el metge el canvien o bé li presenten un company enfront seu amb l'encàrrec d'entaular una lluita cruel, sense pietat, perquè forçosament un dels dos ha de sucumbir.

Si el metge en un gest ple de dignitat, no abandona el poble, aquest es divideix en dos grups. Els partidaris del metge nou, es freguen les mans perquè guanya. Els partidaris del vell, es revolten perquè perd. Comèdia o drama, de tot hi ha. Els metges fan d'actors. El públic que riu i plora és tot el poble.

El que ha tingut interès en estudiar les organitzacions Sindicals Mèdiques d'arreu del món, ha pogut constatar, que les esmentades organitzacions actuen a l'igual que els altres Sindicats de resistència. La qüestió econòmica constitueix el seu programa, però movent-se sempre en el mateix aspecte.

Un sol Sindicat Mèdic hi ha al món que desenrotlla una acció social integralment completa: És el SINDICAT DE METGES DE CATALUNYA. No hem trobat en cap altre *Sindicat* implantada una *Mutual*, la *Caixa de Crèdit*, la *Caixa de Beneficència* la *Cooperativa de Consum*, l'*Oficina Administrativa*.

En articles successius intentaré de donar-vos una idea clara i ampla del nostre benemèrit SINDICAT DE METGES.

Tercer aniversari de «Monografies Mèdiques»

per

H. PUIG I SAIS

AQUESTA importantíssima publicació acaba de celebrar el tercer aniversari amb la sortida del seu 30è volum. Són aquest fet i aquesta data ben remarcables i dignes de què la Medicina Catalana les assenyali amb pedra blanca ben visible.

Aquí on tantes empreses editorials fracassen, on tantes comencen i tan poques persisteixen, aconseguir que una publicació tècnica arrelli i persisteixi i continuï normalment i que als tres anys segueixi amb més empena que al principi i cada dia més, és un èxit, un gros èxit, un èxit sense gaires precedents en la nostra terra. D'això ens en hem d'alegrar tots, metges i no metges, però més els primers.

I que el fet és cert, ens ho diuen prou eloqüentment les dades aportades pel propi Director, Dr. Aiguader. "En l'actualitat, diu, comptem amb 800 subscriptors... L'any passat tinguérem 20 altes, en el que va d'any (mig any) més de 90. Amb la bona circumstància que el 80 ó 90 per cent dels nous subscriptors demanen tota la col·lecció". Ultra la subscripció, es força important la venda en les llibreries... Generalment cada més es venen uns 200 exemplars del fascicle corresponent, però també se'n venen molts dels números anteriors. Hi ha un número esgotat. "Econòmicament no té pèrdues", segueix el Dr. Aiguader ¹.

Tot això és molt encoratjador, màxime tractant-se d'una publicació tècnica, que en general no interessa al gros públic.

Quals són les causes d'aquest èxit?

Creiem que la primera i principal recau en les condicions d'intel·ligència, voluntat i laboriositat

del seu Director. El Dr. Aiguader és tota una intel·ligència al servei d'una forta voluntat, impulsada constantment per un ideal en estat d'alta tensió.

Una segona causa, i també important de l'èxit que comentem, està en l'oportunitat de l'eixida. La necessitat de les monografies en Medicina és de primer ordre, i cada dia és més generalment sentida. Les necessiten els metges pràctics i generals, a qui els és impossible d'enterar-se del moviment científic actual per les revistes i obres generals i voluminoses. No hi ha temps material possible d'enterar-se i estar al corrent del moviment; és necessari que se'ls presentin els coneixements novament adquirits en forma condensada i pràctica. I no hi ha dubte que fins ara "Monografies Mèdiques" van omplint molt oportunament aquesta necessitat.

Aquestes monografies són útils a la vegada als especialistes que no vulguin limitar els seus coneixements exclusivament a l'especialitat, sinó que a més volen tenir, com és lògic i necessari, un coneixement de la marxa de la Medicina en general, com correspon a un bon especialista, ja que l'home és una unitat indivisible.

Tercerament creiem que contribueix a l'èxit, la presentació en llengua vernàcula, amb la qual cosa satisfan un ideal i una necessitat. Ja se'n publiquen en altres llengües de monografies pel que les busca, però això de què te les presentin en la pròpia llengua facilita la seva comprensió, el que es presentin en sèrie i tractant els assumptes més pràctics i més importants i escrits per companys coneguts i de solvència reconeguda augmenta el seu atractiu. I també, per què no dir-ho?, satisfà l'amor propi de catalans el que amb aquestes publicacions es contribueixi a ampliar més l'ús de la nostra llengua en assumptes científics.

¹ Dr. Aiguader. "Balanc espiritual i econòmic de *Monografies Mèdiques*", núm. 29 i 30 de la publicació.

I, finalment, creiem que l'èxit no hauria estat tan falaguer, si no hi hagués hagut l'encert que fins ara hi ha hagut, en l'elecció dels autors. Hem de convenir en què en els fascicles publicats fins ara, llurs autors han complert sobrerament la missió que se'ls havia encomanat. Desitgem el mateix encert en el successiu i hi tenim absoluta confiança.

Això, indiscutiblement, és un èxit encoratjador, pel qual el seu Director i tots els col·laboradors es mereixen els més entusiàstics aplaudiments i dels quals ens hem de felicitar tots, però

això no és pas tot. Si ens quedàvem aquí, tot i essent un èxit de moment, seria un fracàs definitiu. Ha d'ésser una qüestió de pundonor per tots el metges de Catalunya la de no parar fins que siguin subscriptors tots els metges de parla catalana quan menys; ens hi obliga la necessitat, la conveniència de què se'ns presentin condensats, digerits i fàcilment absorbibles els coneixements actuals de la medicina, i el deure d'encoratjar en llur tasca als companys que es sacrifiquen per satisfer totes aquestes necessitats i ideals dels quals hem parlat i tan generalment sentits.

Subscriviu-vos al Casal del Metge

OBLIGACIONS HIPOTECÀRIES, AMB LA GARANTIA DEL PROPI IMMOBLE, DE 400 PESSETES
EFFECTIVES, AMORTITZADES AL PREU DE 500 PESSETES

INTERÈS DEL 4 % NOMINAL (5 % EFECTIU) LLIURE DELS TRIBUTS ACTUALMENT ESTABLERTS
AMORTITZACIÓ EN 50 ANYS I EN PREFERÈNCIA ALS HEREUS DELS COMPANYYS DESAPEREGUTS
LA SUBSCRIPCIÓ MÍNIMA ÉS DE 400 PESSETES. LES SUBSCRIPCIONS SUPERIORS HAN D'ÉSSER
MÚLTIPLES DE 400

LA SUBSCRIPCIÓ ES POT FER EFECTIVA EN UN SOL TERMINI DE LA TOTALITAT O EN 3 TERMINIS: DEL 50 % EN FER LA SUBSCRIPCIÓ, 25 % ALS SIS MESOS I EL 25 % RESTANT DESPRÉS
L'ADQUISICIÓ DEL SOLAR ÉS UNA COSA IMMEDIATA I EN CONSEQUÈNCIA ÉS CONVENIENT
QUE ES VAGI FENT EFECTIVA LA SUBSCRIPCIÓ, DE MANERA QUE EL PRIMER TERMINI S'HAGI
COBRAT COM A MAXIM FINS EL DIA 15 DEL VINENT GENER

El Casal ha d'ésser de tots. Subscriviu quan menys una obligació

Hospitals de Catalunya

L'Hospital de Sant Joan de Balaguer

per

V. SANUY I RUBIES

No hi ha dades lluminoses respecte a la data de creació de l'Hospital. Una relació feta per l'Ajuntament l'any 1870 per encàrrec del govern civil respecte als establiments de beneficència diu, referint-se a l'Hospital, que no se'n sap el fundador per ésser de temps molt remot¹. Una nota trobada assenyala que fou començat l'any 1480 i eixamplat l'any 1770². En canvi segons fa notar Pou³ ja en el segle XIV se'n fa menció en diversos escrits. L'any 1344 posseïa dit Hospital una propietat al Corb⁴ i l'any 1346, el 17 de juliol, fou feta una venda per Berenguer de la Torquesa "hospitaler i donat de l'hospital de Sant Joan de Balaguer", amb consentiment dels pahers a favor de Guillem Màs, abat d'Ager, d'una peça de terra situada al terme de la torra de Covet (Menarguens) de la qual peça el dit abat ja en cobrava tres diners de censos. La venda tingué per objecte crear un censal per a l'Hospital i fou feta pel preu de 70 sous acrimontesos⁵.

Pou suposa que tal vegada al principi era propietat i de fundació dels Joanites, els quals, a faisó dels Templaris tenien grans possessions a

Catalunya⁶. Aquests últims posseïen a Balaguer en 1928 no pocs molins que després foren venuts pels vocals de llur capítol general a Bernat de Torà.

L'any 1695 es cometé un robatori al sagrari de l'Hospital. Fou robat el globus pixis i sagra-des formes. El lladre que resultà ésser l'hospitaler fou agafat a Barcelona trobant-se-li els objectes robats. Es deia Joan Freixa i l'executaren a Barcelona mateix i el 3 de gener de l'any 1696 vingué a Balaguer un comissionat reial junt amb l'executor de la sentència el qual portava en una caixeta el cap i mà dreta de l'executat, quals coses foren posades dalt d'una pica i passejades per la ciutat i després posades dins d'una gàbia de ferro penjada al pont. Tot això causà molta horror⁷.

Segons el llibre d'Estima⁸, o d'amillament l'Hospital confrontava l'any 1699, data de l'amillament, amb la casa i forn de Francesc Corcó, amb la casa de Josep Argó, amb la de Jaume Cusola i amb l'edifici de l'Ajuntament.

Una nota trobada⁹ diu que l'any 1778 s'hi feren obres d'eixamplament. No hem tingut manera de comprovar-ho. El que si hem trobat i

¹ Arxiu de Balaguer, estant P., carpeta 38.

² Aquesta nota segurament feta per Maties Vall qui devia trobar en algun indret la cita de la fundació i eixamplament, no ens ha estat faedor de comprovar-la malgrat els nostres intents.

³ Pou. *Història de Balaguer*, pàg. 73.

⁴ Arxiu d'Ager, núm. 1362.

⁵ Arxiu d'Ager, núm. 1325.

⁶ Pou. *Història de Balaguer*, pàg. 73.

⁷ Arxiu municipal de Balaguer, *Llibre de coses memorables i de exemplars de la ciutat de Balaguer*, pàgines 24 i 25.

⁸ Arxiu municipal de Balaguer, *Llibre de la Estima*.

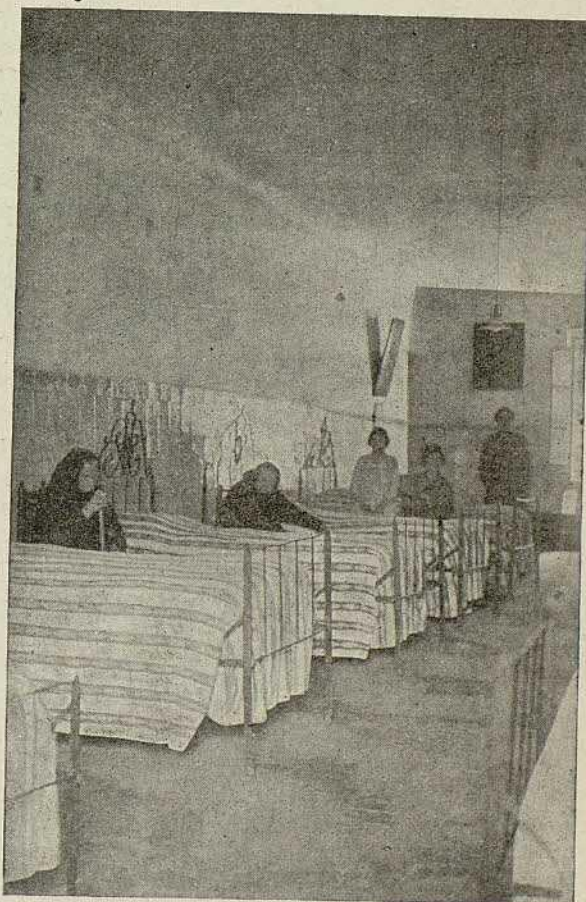
⁹ Arxiu municipal de Balaguer, estant P., carpeta 38.

Façana

HOSPITALS DE CATALUNYA

HOSPITAL DE SANT JOAN
DE BALAGUER

Sala de dones

segurament d'aquí depèn la confusió és que dit any s'obrà a les presons que estaven als baixos de casa la ciutat, veïna de l'Hospital ¹⁰.

Un moment hi hagué el perill de trobar-se sense medicines ja que En Francesc Solsona, l'apotecari que les subministrava, havia d'abandonar Balaguer. I per això el 4 d'agost del 1778 l'apotecari de l'Hospital proposa a l'Ajuntament la compra de la botiga que aquell tenia. L'Ajuntament fent-se càrrec de la importància que per als malalts tenia el que hi hagués a Balaguer una farmàcia i no tenint a mà altre farmacèutic que substituís a Francesc Solsona que havia de marxar acordà en sessió del dia 18 del mateix mes i any ¹¹ la compra de dita botiga a cens i mitjançant bona fiança.

No mancaven ànimes caritatives que es recordaven dels pobres malalts. Així trobem que Antoni Rubies i Rocaspana en testament de 2 d'agost del 1786 deixà 3.000 lliures barcelonines per atendre els malalts de l'Hospital ¹².

Com a dades curioses no podem deixar de consignar les quantitats que l'Ajuntament destinava l'any 1761 per a diverses atencions del Sant Hospital ¹³. Pagava 50 lliures per la conducta del metge que visitava els pobres de l'Hospital, convent de Sant Francesc i monges de Santa Clara, 37 lliures al cirurgià, 94 lliures a l'apotecari per la conducta de les medicines, 5 lliures a l'hospitaler per tocar una campaneta totes les nits pels carrers sollicitant pregar per les ànimes i altres devocions, 170 lliures per a mantenir les esglésies de Santa Maria, Sant Salvador i Hospital de les obres precises i ornaments, robes, campanes, cordes i tot ço necessari, 100 lliures al ferrer per ferro i treballs per a les esglésies dites i 80 lliures al fuster. A més l'Ajuntament de la quantitat de blat que lliuraven els molins en donava 10 quarteres al prior de l'Hospital, 4 quarteres a l'escola de l'església de l'Hospital i 8 quarteres al flequer per al pa que distribuïa als pobres malalts del mateix.

¹⁰ Arxiu municipal de Balaguer, llibre d'actes, anys 1774 a 1779, caixó núm. 14.

¹¹ Arxiu municipal de Balaguer, llibre d'actes, anys 1774 a 1779, caixó núm. 14.

¹² Arxiu municipal de Balaguer, estant P., carpeta 38.

¹³ Arxiu dels P. P. Francescans, *Cèdula reial de 26 de gener del 1761*.

Antoni Mulner, ciutadà de Barcelona, domiciliat a Balaguer, donà l'hort actual a l'Hospital el dia 20 de maig del 1694 ¹⁴. Aquesta donació que comprenia hort, secanet i costa estava feta sots certes condicions, una de les quals deia: "Item ab pacte que lo dit hort en part mínima major o menor ni en tot tant, es a saber, lo que vui es troba clos com encara la costa que està vagant y per major declaració des del camí del portal de Jesús y del hort del convent dels Descalsos, del hort de Francisco, de Sangenis, nos puga vendre, alienar, permutar, cambiar ni distrauer en manera alguna no sols per rahó de qualsevols indults, butllas y decrets pontificios y apostólicos ni tampoch per rahó de privilegis o gracies o decrets reals o particulars, però encara ni per altra qualsevol causa o rahó que dir o pensar se puga..." En altres pactes o condicions consta que Antoni Mulner dona a l'Hospital l'hort, secanet i costa i si els administradors de dit Hospital no complissin amb els pactes que imposa el donant passaria a la capella o església del Miracle amb l'obligació d'invertir els rèdits o fruits en obres o ornaments. Si aquesta no complís aquesta finalitat tot passaria al convent de Sant Francesc o de Jesús, que en deien aleshores, per al manteniment dels frares o per ferne caritats en la forma que acostuma l'Orde Franciscana. Finalment si aquest convent no complís tampoc les clàusules dites, aleshores passaria a la casa del Sant Crist.

Una làpida col·locada a la façana de l'edifici actual de l'Hospital porta la següent inscripció llatina: *Haec pars S. nosocomii 93 palmorum longitudinis latitudinisque 48 conclusa fuit anno D. N. J. M. D. C. C. L. X. I. V.*, és a dir "aquesta part del St. Hospital de 93 pams d'amplada i 48 de llargada va ésser acabada l'any de Nostre Senyor 1754." Els 93 pams corresponen al carrer dels Teixidors i els 48 al del Barrinou, les quals dimensions corresponen exactament a l'espai ocupat avui dia per l'Hospital, sense comptar-hi el restant cos d'edifici que està habilitat per a dependències de les germanes Carmelites de la Caritat.

Partint, doncs, de l'orientació que ens dona la làpida esmentada direm que per la part del car-

¹⁴ Arxiu de l'Hospital. Volum I, llibre II, de tapes de pergamí, dels actes del Sant Hospital, pàgines 46-50.

rer dels Teixidors agafava 93 pams començant per l'aresta del xamfrà entre aquell carrer i el del Barrinou. D'aquest mateix xamfrà seguint pel carrer del Barrinou si comptem 48 pams tindrem l'amplada de l'edifici.

Es veu que les coses de l'Hospital no marxaven pas massa bé per quant el 23 de febrer de l'any 1846 es tingué de nomenar una junta anomenada Junta Municipal de Beneficència. Era formada per Josep Anton Alós, alcalde president; Dr. Pau Camps, prev. ecònom; Climent Puig, regidor degà; Francesc Carvi, prev. i beneficiat d'aquesta Col·legiata; Francesc Comabella, hisendat; Manuel Ferrer, prior de l'Hospital; Pere Soler, metge; Joan Bta. Gay, cirurgià; Pere Mas, dipositari de l'Hospital i Pau Arimany i Aran, secretari de la junta. Aquesta celebrà diverses sessions ocupant-se del fatal estat i de la decadència de les rendes d'aquell establiment, que tot plegat el posava pròxim a una total ruïna si no es procurava reviscolar amb tota cura ¹⁵.

Conveniren tots els vocals en instal·lar-hi les germanes de la Caritat que a la vegada podrien dedicar-se a l'ensenyança, molt descuidada en aquella època. Així ho van proposar a l'Ajuntament i aquest ho aprovà. La Junta de Beneficència es posà de seguida en relació amb la Mare Joaquina de Mas i de Vedruna que residia a Vich. Accedí amb molta atenció i emprengué un viatge a Balaguer per enterar-se minuciosament de l'estat i circumstàncies de l'Hospital i cercar recursos i mitjans necessaris per a executar la fundació conforme havia fet ella mateixa a Vich, Barcelona, Cardona, Moyà, Torelló i altres poblacions de Catalunya.

Havent-se l'Ajuntament i Junta de Beneficència posat d'acord amb dita Mare fundadora es formalitzà la convenient escriptura de contracte el dia 15 de maig del mateix any, la qual fou aprovada pel vicari general i governador de la Diòcesi d'Urgell i pel cap polític de la província. Seguidament es distribuïren tots els vocals en varies comissions ocupant-se de l'arranjament de l'edifici per a fer-hi les obres necessàries per al dormitori de les germanes i altres dependències, arranjant les sales dels malalts i les de l'ensenyança de les noies i per fi comprant tots els

mobles, robes, joies i altres efectes necessaris tant per l'establiment de l'Hospital com per l'església.

Quan estigué tot disposat s'escriví a la Mare fundadora, la qual vingué de seguida en companyia de cinc germanes anomenades Vicenta Coders de Santa Caterina, natural de Barcelona, que fou la superiora, Francisca Passarell de la Concepció, natural de Moyà, per a l'ensenyança, Teresa Monist de la Concepció, natural de Vich, també per a l'ensenyança, Raimonda Ribes de Sant Ramon, natural de Torelló, per a cuidar i assistir malalts i Concepció Colomer de Sant Lluís, natural de Manresa, per al mateix objecte.

El 28 de juny de 1846 es verificà la fundació i instal·lació de les germanes a l'Hospital per cuidar malalts i educar les noies amb alegria i aplaudiment general de tota la ciutat, quals habitants comparagueren a l'església parroquial on s'hi cantà un ofici amb assistència de la comunitat, de l'Ajuntament, de les germanes esmentades i de la Mare fundadora. Després es féu una processó que es dirigí a l'Hospital i anant les germanes al mig de la comunitat s'adreçaren a llur destí entre cànctics, músiques i repic general de campanes. Arribant a l'Hospital es cantà un Te-deum en acció de gràcies.

Explicat el fet de la vinguda de les monges, potser el fet de més transcendència per a l'Hospital, passem a relatar els pactes que van tenir l'Ajuntament i la superiora. Segons còpia de l'escriptura ¹⁶ dita concòrdia o conveni, feta el rer. de maig de l'any 1846, s'establí que Na Joaquina de Mas i de Vedruna o la que succeís en la superioritat venia obligada a tenir continuament cinc germanes hàbils i útils, o sigui tres per als malalts i dues per a l'ensenyança. L'assistència dels malalts havia d'ésser "esmerada i curosa com tenen acreditat a tot arreu les dites germanes." L'ensenyança consistiria en doctrina cristiana, fer mitja, cosir, fer canemàs, brodar en seda i en or, llegir i escriure. Els exercicis religiosos, hores d'ensenyament i llibres de lectura haurien d'ésser objecte d'un reglament que farien les germanes mateixes i que l'Ajuntament aprovaria. Les germanes tindrien cura també de la sagristia, neteja i recomposició de les robes de

¹⁵ Arxiu municipal de Balaguer, *Llibres de coses memorables i de exemplars de la ciutat de Balaguer*, pàgines 94-95.

¹⁶ Arxiu municipal de Balaguer, estant P., carpeta 38.

l'Hospital i de l'església en quant al treball material. A més les germanes haurien de treballar les hores lliures a benefici de l'establiment planxant, emmidonant i arriasant les robes d'església que els fossin encomanades.

L'Ajuntament s'obligava a la manutenció de les germanes i una criada o bé a lliurar per quinzenes avançades, a raó de cinc sous diaris per cada una, per aliments i tres sous i nou diners per la criada. A satisfer dotze duros a l'any pel vestuari de cada germana, pagament avançat, i a facilitar un infermer en casos necessaris. A subministrar robes i allò necessari per a llit i taula de les germanes, separadament de la que servia ja per a l'Hospital; per al llit s'entenia bancs, posts, malfega, dos matalassos, llençols, mantes i cortinatge. Despeses de viatge de les germanes i de la superiora per la vinguda a Balaguer i retorn de l'última al seu destí. Arranjament, segons regla i costum de les germanes, de llur dormitori, refectori, cuina amb utensilis i una tribuna a l'església.

Aquesta concòrdia fou feta en presència de Josep A. Alós, alcalde; Ramon Balcells, tinent; Bartomeu Bosch, tinent; Climent Puig, Josep Aran, Vicents Verni, Domènec Soler, Joan Roca, Josep Tugues, Maties Ramon i Josep Arnau, regidors; Antoni Escrivà, regidor síndic i la Mare Joaquina de Mas i de Vedruna. Ambdues parts, Ajuntament i superiora, juraren complir-ho tal com quedava acordat. Per a major fermesa l'Ajuntament hipotecà tots els rèdits del comú haguts i per haver i la superiora renuncià a tota llei i dret que pogués sobrevenir en favor de les germanes.

Fou aprovada dita concòrdia pel governador el 3 de juny del 1846 i pel vicari general de la Seu d'Urgell el 12 del mateix mes i any.

Les presons que existien als baixos de l'Hospital foren traslladades en 1846 a dalt de Santa Maria per a la qual cosa s'arranjaren la sagristia i casa antiga del sagristà de Santa Maria. Aquesta trasllació fou motivada per a donar lloc a les germanes de la Caritat ¹⁷.

El 24 de febrer del 1859 l'alcalde Francesc Comabella escriví al bisbe d'Urgell dient-li que de resultes de la llei d'amortització s'havien hagut de subhastar les dues úniques finques que

no ho havien estat encara. Feia present que l'Hospital quedava sense béns ni recursos per no haver rebut encara els títols intransferibles al 4 per 100 ¹⁸.

Considerant d'urgent necessitat la provisió de la plaça d'infermer de l'Hospital l'Ajuntament acordà per unanimitat el 21 de juny del 1872 el nomenament de Marian Vidal per al dit càrrec amb caràcter interí ¹⁹.

Aquest mateix any s'esdevingué una tivantor gran entre l'Ajuntament i les monges de l'Hospital. L'Ajuntament en sessió del 23 de juny tractà de les millores que havien d'introduir-se a l'Hospital per al millor règim i administració de llurs interessos. A tal fi s'havia invitat a la mare superiora per a que assistís a la sessió per tal de conferenciar. No hi assistí al·legant que li mancava el permís de la superiora general. En vista d'això l'Ajuntament l'invità novament per al cap de vuit dies. La superiora contestà que escriuria a la superiora general i que si aquesta no s'hi oposava compareixeria a l'Ajuntament. Aquest li adreçà un nou ofici recordant-li el deure de complir els manaments de la corporació i fent-la responsable, cas de no atendre'ls, dels perjudicis que podien esdevenir a l'Hospital per la seva conducta. El 2 de juliol veient l'Ajuntament que no es presentava la superiora per a escoltar-la i resoldre allò més convenient per al bon servei acordà de no allargar més l'assumpte ja que creia que no es feia altra cosa que perjudicar els interessos de l'Hospital. En virtut de tot això es reduí a tres el número de germanes que havien de tenir cura dels malalts en lloc de cinc, ja que amb l'infermer, l'escarceller de presos malalts i una criada es creia podria atendre's el servei. Aquest acord fou pres tenint en compte l'escàs número de malalts i la necessitat d'introduir economies en el pressupost ²⁰. Aquestes dues germanes sobreres foren traslladades al convent de Sant Domènec a la fàisó convertit en hospital de sang. Més tard s'hi afegí una tercera germana.

¹⁸ Arxiu municipal de Balaguer, estant P., carpeta 38, i Butlletí oficial de la província de Lleyda, de 18 de gener del 1859.

¹⁹ Arxiu municipal de Balaguer, actes de l'Ajuntament, 1864-1872, caixó núm. 20.

²⁰ Arxiu municipal de Balaguer, actes de l'Ajuntament 1864-1872, caixó núm. 20.

¹⁷ Arxiu municipal de Balaguer, estant P., carpeta 38.

L'Ajuntament veié amb mals ulls que es nomenés nova superiora de les monges d'ensenyança sense coneixement seu. Per això el 18 d'abril del 1873 féu constar en acta la seva queixa, més per quan estava satisfet del comportament i bona administració de la superiora que hi havia germana Dolors Estaper. Recolzant-se en això

lliurar els esmentats objectes a les germanes ²¹.

Les set monges d'ensenyança que foren tretes es refugiaren: tres a casa Berenguer, Mercadal, dues a casa Alós, avui desapareguda, Mercadal, i dues a casa Jué, carrer Miracle, al costat de l'església. Després s'installaren totes juntes al carrer Major, 23, avui casa Garreta i més tard al

HOSPITALS DE CATALUNYA

Sala d'operacions

HOSPITAL DE SANT JOAN DE BALAGUER

acordà d'indicar a les monges d'ensenyança que desocupessin els locals i nomenà una comissió formada per l'alcalde senyor Carrové i regidors senyors Gay, Novell i Boix per a fer inventari dels efectes que tenien les germanes i que pertanyien a l'Hospital. Aquest darrer extrem fou modificat el 29 del mateix mes en el sentit de

núm. 55 del mateix carrer, on hi donaven ensenyança ²². El 2 de maig es proposà a l'Ajunta-

²¹ Arxiu municipal de Balaguer, llibre d'actes, anys 1873-1880, caixó núm. 21, carpeta 29.

²² Aquestes dades són tretes de persones que encara recorden els fets. No hem trobat, però, cap document que ho confirmi.

ment la instal·lació de les monges a la casa del mestre Vicents Nieto i la d'aquest a l'Hospital. No ho va acordar així l'Ajuntament perquè l'Estat s'hauria venut la dita casa ja que no es tractava pas de fer-la servir per a ús de l'Ajuntament²³. També es proposà traslladar-les a l'ex-convent de Sant Domènec on hi havia locals en bones condicions²⁴. No hem trobat cap acord sobre això.

El 5 de setembre del mateix any 1873 es concedí autorització a les monges de l'Hospital, les tres que hi havien per tenir cura dels malalts, per a la construcció d'una tomba al cementiri, amb exempció de pagament de drets²⁵.

Finalment el 16 d'abril del 1874 l'Ajuntament nomenat governativament acordà tornar les monges d'ensenyança als locals de l'Hospital, reservant-se però el dret d'ocupar les habitacions que li convinguessin en qualsevol moment i ordenant que la porta d'entrada a les escoles no fos la mateixa que la de l'Hospital²⁶. Aquest darrer acord no s'ha complert fins fa deu o onze anys.

Per a tallar abusos la Comissió municipal permanent va aprovar en sessió del 25 de novembre de l'any 1924 un reglament per al règim interior de l'Hospital concebut en aquests termes:

Les estances dels malalts seran gratuïtes i retribuïdes. Els veïns de la Ciutat que siguin pobres de solemnitat no pagaran res en concepte d'estances si no tenen cap persona obligada a l'assistència del malalt. Els forasters que previ compliment de les degudes formalitats ingressin a l'Hospital satisfaran per estances quatre pessetes diàries pagades per quinzenes anticipades, aplicant-se dues terceres parts d'aquesta quantitat per a l'Hospital i la tercera part restant per a l'Ajuntament. Les quantitats que es recaptin per estances s'ingressaran a la Dipositaria de l'Ajuntament. Els medicaments seran pagats pels malalts separatament de les estances així com l'assistència mèdica, consultes i operacions. Les quantitats que es recaptin per estances i altres motius relacionats amb les mateixes s'aplicaran a l'adquisició d'instruments de cirurgia de què

en l'actualitat està mancat l'Hospital en absolut. Quan l'Hospital es trobi dotat de sala d'operacions i instruments de cirurgia podran els metges de la Ciutat practicar operacions quirúrgiques prèvia autorització i abonament del 25 per 100 dels honoraris que percebin pel servei prestat. L'administració dels cabals que es recaptin pels conceptes expressats anirà a càrrec de la junta que es nomenarà, de la qual en serà president nat l'alcalde.

Ultimament ha estat dotat l'Hospital amb el següent material quirúrgic adquirit per l'Ajuntament en 23 de febrer d'enguany i que va costar 1488'90 pessetes:

2 bisturis, 1 tisores rectes 18 cm., 1 id. corbes id., 2 pinces dissecció 13 cm., 3 pinces dent de rata id., 1 ganivet amputació 18 i 1/2 cm., 1 periostòtom Farabeuf convex, 2 culleretes òssies amb mànec, 1 serra dors mòbil 26 cm., 1 pinça gubia, 1 maça de boix, 1 enformador fort, 2 gubies, 1 tisora Esmarch per a embenaments, 1 porta-agulles universal, 4 dotzenes agulles sutura Surt, 1 pinça per a posar i treure agrafes, 300 agrafes Michel, 1 agulla Riverdin, 2 pinces Doyen, 12 pinces Pean 12 i 1/2 cm., 12 pinces Kocher 13 cm., 3 sondes acanalades, 6 estilets, 1 agulla Cooper, 1 joc separadors Farabeuf, 1 separador Langenbek, 2 separadors de tres ganxos, 1 pinça trepa Doyen, 1 pinça-estenalla Farabeuf, 1 pinça segrestos recta 1 id. corba, 1 espèculum Cusco, 1 petxina Kristeller mitjana 1 petxina vaginal Doyen, 1 pinça corba uterina, 2 pinces Museaux dos ganxos, 1 histeròmetre, 2 porta-cotons, 3 culleretes uterines assortides, 2 pinces Clamps rectes 22 cm., 1 sonda Bozemann, 1 id. Dolleris, 1 estetòscop alumini Pinart, 1 fòrceps Tarnier, 1 pinça per a col·locar el dilatador Champetier, 1 insuflador Ribemon, 1 mascareta Esmarch, 1 obre-boques Doyen, 1 pinça treurellengües Mathieu, 1 depressor llengua, 1 caixa pot, 1 llitera "Casa de Socors", 1 vitrina fusta, 1 taula Eureka, 1 tauleta m/econòmic, i 1 tamboret fusta.

No fa pas gaire temps, el 27 d'abril d'enguany, l'Ajuntament prengué l'acord de "solicitar la inscripció al Registre de la Propietat de la finca o edifici de l'Hospital Municipal d'aquesta ciutat i d'un hort que pertany al mateix en virtut de donació". En la sol·licitud de l'esmentada inscripció s'hi fa constar que l'Hospital està compost

²³ Arxiu municipal de Balaguer, llibre d'actes, anys 1873-1880, caixó núm. 21, carpeta 29.

²⁴ Id., id., id.

²⁵ Id., id., id.

²⁶ Id., id., id.

de planta baixa i tres pisos, que ocupa una superfície de 611 metres quadrats. En aquesta superfície hi està comprès tot el cos de l'edifici, això és, l'Hospital pròpiament dit, les escoles nacionals, els locals que ocupen les monges de l'ensenyança i l'església. Porta el número 1 del carrer del Barrinou. Segons la sollicitud confronta a la dreta amb el carrer dels Teixidors, a l'esquerra amb l'església i la casa de Maria Anna Angerri, Mercadal, 53 i 54 i a darrera amb les cases de Josep Oriola, Mercadal, 49 i Magí Pla, carrer de Teixidors, 1. El líquid que tributa la finca és de 115 pessetes que al 5 % representa una valor de 2.500 pessetes.

En la mateixa sollicitud hi està inclòs l'hort, secanet i costa que va donar Antoni Mulner, situat en l'avui passeig de Guimerà. Té una cabuda de set porques i mitja, quatre passes i dues soles. Confronta al davant amb l'anomenat passeig de Guimerà, al darrera amb el camí de Lleida a la dreta amb la finca de Joan Doll i a l'esquerra amb el terreny de l'Ajuntament destinat a escoles. No té riquesa líquida amillarada i se li considera una valor de 2.000 pessetes.

L'Hospital i l'hort han quedat inscrits com una sola finca al Registre ²⁷.

Totes les despeses de l'Hospital són a càrrec del pressupost municipal. Creiem no estarà de més detallar la partida de beneficència de l'últim pressupost. Posats que som a fer una monografia completa de l'Hospital entenem que pot ésser de molta utilitat l'acoblament de dades actuals. Heus aquí les partides de despeses:

A les monges infermeres ...	1.000 Ptes.
Queviures pels malalts ...	2.400 "
Infermer ...	1.830 "
Criada ...	120 "
Titular de medicina ...	2.500 "
Titular de farmàcia ...	850 "
Titular de llevadora ...	200 "
Titular de practicant ...	80 "
Medicines (beneficència i guàrdia, civil) ...	1.000 "

Estances, robes, medicines i enterraments ...	750 Ptes.
Reparacions i blanquejar ...	800 "
Socors i conducció de pobres transeünts i lactància ...	220 "
	11.750 "

Ingressos no en té d'altres sinó els interessos de 4 làmines "inscripció nominativa del Deute Perpetu procedent de beneficència" de l'any 1917 (11 d'abril) si bé aquesta data no és altra que la de renovació. La primera o sigui la del temps de l'emissió és d'11 d'agost del 1899. Les làmines porten els números 732 a 735 i tenen 781'88, 101'80, 438'29 i 53276'91 pessetes de valor respectivament. Els interessos pugen a 1747,08 pessetes. El restant fins a les 11750 pessetes que hem vist ascendien les despeses van a càrrec íntegrament del Municipi.

L'edifici que ocupa l'Hospital és un casalot vell. Es el mateix que va deixar l'Ajuntament per inservible. Es gran però mal acondicionat. I encara ara s'hi han instal·lat lavabos i un water i sovint s'hi practiquen reparacions per anar-lo sostenint amb certa decència. Malgrat la consignació del pressupost sempre s'hi acostumen a fer obres que passen de la quantitat consignada. I és que en una casa vella si no s'hi fa una reforma general sempre s'ha d'obrar. Les parets fan panxa i són plenes d'esquerdes que s'han de tapar amb pegats contínuament, els sostres estan desnivellats. Una gran netedat, això sí, s'observa arreu gràcies al bon zel de les germanes que fan el que poden per donar a l'Hospital una aparença de dignitat.

Tot el primer pis d'aquest edifici està ocupat per l'Hospital. Hi ha dues grans sales per als malalts, una per als homes i altra per a les dones, una habitació per als presos malalts, una saleta per a operacions amb l'instrumental citat en altre lloc, habitació per als difunts i habitació per a l'infermer. Els altres pisos són ocupats per les monges i aules d'ensenyança.

L'Ajuntament, amb les 3.400 pessetes que lliura a les monges, més les 120 per a la criada i les altres quantitats de beneficència, té una càrrega bon xic important i trobem natural que no

²⁷ Volum 1639, llibre 95, de Balaguer, foli 130, finca núm. 4504, inscripció 1.ª.

doti l'Hospital de totes aquelles condicions que són necessàries a un establiment d'aquesta naturalesa. Per altra part són ben poques per no dir nul·les les caritats dels particulars. Fa temps que no surten persones caritatives que es recordin dels pobres que no tenen altre remei que anar a parar als llits de dolor d'un hospital.

Generalment hi ha pocs malalts perquè la beneficència d'aquesta població és escassa, doncs, és capital de l'Urgell, país de molta densitat econòmica, i sobretot per la seva proximitat a Lleida, on en definitiva s'internen molts malalts, sobre-

tot, els que han de sotmetre's a intervencions quirúrgiques.

El personal facultatiu està limitat a un metge que és el titular de la ciutat, un practicant i una llevadora.

Balaguer, 1929.

Nota.—Les dades d'aquesta monografia m'han estat facilitades pel meu bon amic En Domènec Carrové, excellent literat i bibliòfil de la nostra terra.

Subscriuiu-vos al Casal del Metge

OBLIGACIONS HIPOTECARIES, AMB LA GARANTIA DEL PROPI IMMOBLE, DE 400 PESSETES
EFFECTIVES, AMORTITZADES AL PREU DE 500 PESSETES

INTERÈS DEL 4 % NOMINAL (5 % EFECTIU) LLIURE DELS TRIBUTS ACTUALMENT ESTABLERTS
AMORTITZACIÓ EN 50 ANYS I EN PREFERÈNCIA ALS HEREUS DELS COMPANYYS DESAPEREGUTS
LA SUBSCRIPCIÓ MÍNIMA ÉS DE 400 PESSETES. LES SUBSCRIPCIONS SUPERIORS HAN D'ÉSSER
MÚLTIPLES DE 400

LA SUBSCRIPCIÓ ES POT FER EFECTIVA EN UN SOL TERMINI DE LA TOTALITAT O EN 3 TER-
MINIS: DEL 50 % EN FER LA SUBSCRIPCIÓ, 25 % ALS SIS MESOS I EL 25 % RESTANT DESPRÉS
L'ADQUISICIÓ DEL SOLAR ÉS UNA COSA IMMEDIATA I EN CONSEQUÈNCIA ÉS CONVENIENT
QUE ES VAGI FENT EFECTIVA LA SUBSCRIPCIÓ, DE MANERA QUE EL PRIMER TERMINI S'HAGI
COBRAT COM A MÀXIM FINS EL DIA 15 DEL VINENT GENER

El Casal ha d'ésser de tots. Subscriuiu quan menys una obligació

Tribuna lliure

Felicitem-nos-en

per

JORDI DE LESMATES

A CABO d'assabentar-me de l'acord pres en el Consell sobre la lliure publicació de tots els articles que s'enviïn al BUTLLETÍ. El criteri anterior no podia tenir durada, per migrat i tirànic. Sols en moments de perill són útils i necessàries les mesures extremes.

L'extensió del nostre agrupament és tan gran que no pot sostenir-se unitat de criteri en els múltiples aspectes de mutualisme i cooperació. La unanimitat s'ha de deixar per als afers de vida o mort de l'entitat.

De la diversitat de criteris n'ha d'eixir el camí vers el millorament moral i material del metge. En principi, tots volem el màxim prestigi per al Sindicat. Les opinions podran ésser equivocades, però hem de creure que han estat fetes amb la més santa de les intencions.

El criteri del Consell serà el criteri legal del moment. Amb més garanties que el personal de cada un dels associats, no hem de considerar-lo, però, com definitiu ni infallible.

La creença que el Consell hagi pogut errar no es mereix l'exil. El Consell representarà legalment el criteri de tots els sindicats, però, pràcticament, queden exclosos de representació la majoria dels associats. Les eleccions per a consellers són de segon grau, i els nomenaments de delegats ho són pel 15 per 100 dels inscrits en cada districte. L'abstenció serà voluntària, però gens optimista.

Les anteriors condicions no es recorden per a fer-nos partidaris del trencament de disciplina,

indispensable en agrupaments que han travessat el segon miler.

L'amor i adhesió al Sindicat poden estimular el més humil associat i obligar-lo a donar el seu criteri sobre determinat afer, favorable o contrari al del Consell.

Si l'òrgan del Sindicat li tanca les portes, on ha d'acudir per exposar la idea que ell creu beneficiosa o saludable? És millor que la roba es renti a casa. Les discussions anòmales poden degenerar en bizantinismes i es donarà al públic la sensació d'una família mal avinguda.

Bé està la nota darrera del Consell. Les idees, orientacions i censures—per què no?—que els associats vulguin donar a la publicitat han d'exposar-se en el BUTLLETÍ, i sols en el nostre BUTLLETÍ.

Potser fóra millor que s'hagués suprimit el darrer apartat. Les opinions falses o deshonroses cauran sempre en desprestigi del signant. La solvència i prestigi del Sindicat estan per damunt de les escomeses rastres.

Així i tot, felicitem-nos de la nota del Consell i preguem a tots els associats que en facin bon ús, per a honra i glòria del Sindicat.

N. de R.—El Comitè de redacció es creu en el deure de fer constar que té pres l'acord de no publicar els articles signats amb pseudònim. Com que no havia fet pública aquesta determinació, ha cregut que procedia publicar l'anterior article, si bé aprofitant aquesta avinentesa fa constar que en el successiu no podrà publicar els articles que no vinguin signats amb el nom i cognoms de l'autor.

Secció Oficial

Extracte de les sessions

Acta núm. 303

A les 22 hores del dia 8 d'agost del 1929, es reuneix el Consell del Sindicat de Metges de Catalunya. Presideix el Dr. Moll i actua de Secretari el Dr. Mas i Oliver; assisteixen els Senyors Consellers Drs. Moll, Mas i Oliver, Barnadas, Bonet, Martí i Baltà, Mestres i Miquel, Mundi, Nart, Pujadas, Queraltó, Sellas, Solà i Solé.

Es llegeix l'excusa de no assistència presentada pel Dr. Mir.

Es llegeix i s'aprova l'acta de l'anterior.

El Sr. President Dr. Moll saluda al nou Conseller Dr. Sellas i, en donar-li possessió del seu càrrec, diu que és prou coneguda la seva personalitat que permet esperar que en aquest Consell hi farà obra molt profitosa.

El Dr. Sellas dóna les gràcies al Dr. Moll i ofereix aportar tot l'esforç i el major entusiasme en el compliment del seu càrrec i acaba saludant i oferint-se a tots els reunits.

S'acorda de concedir les següents subvencions:

A la Sra. T. M. Vda. A., 50 pessetes al mes, durant tres mesos.

A la Sra. Vda. de M., 50 pessetes al mes, durant sis mesos.

A la Sra. D. R. Vda. P., 50 pessetes al mes, durant tres mesos.

Al metge A. R. LL., 50 pessetes al mes, durant tres mesos com a darrera subvenció.

Expedient núm. 22: S'acorda de concedir el préstec de 2.500 pessetes que sollicita amb la garantia de l'aval que ofereix.

Expedient núm. 49: S'acorda de concedir el préstec de 2.000 pessetes que sollicita amb la garantia de l'aval que ofereix.

Butlletí.—Es dóna compte de les comunicacions del Consell de la Mutual Mèdica i del de la Co-

operativa de Consum designant per a representar-los en el BUTLLETÍ els companys Joan Mas i Oliver i Lluís Carrasco i Formiguera, respectivament.

Oficina administrativa.—S'acorda d'ampliar el servei de cobrament de Crèdits Normals amb el darrer repart de minutes d'honoraris amb la tarifa de 0'25 pessetes per cada factura que es reparteixi independentment de la gestió pel cobrament dels rebuts que després pugui fer-se d'acord amb les normes vigents pels crèdits normals.

S'aproven, en principi, unes noves condicions pel servei de Crèdits Morosos a base de què els metges que lliurin comptes d'aquesta naturalesa a la gestió de l'Oficina subscriguin, prèviament, l'acceptació de les condicions per evitar males interpretacions. S'acorda que, d'acord amb l'orientació aprovada, la Comissió redacti aquelles fulles que seran després definitivament aprovades pel Consell.

Casal del Metge.—Passa a tractar-se d'aquest important projecte i els Srs. President i Secretari presenten un estudi del pla econòmic per a la creació i sosteniment d'un Casal amb la determinació del capital necessari, o valoració de l'immoble, forma de recaptar i d'invertir el capital, càlcul de despeses i projecte d'ingressos tot el qual és detingudament estudiat pel Consell.

Després d'examinar tots els aspectes de la qüestió i d'una àmplia deliberació en la qual intervenen tots els Consellers, s'acorda:

Primer: Convocar pel vinent dia 5 de setembre, una Sessió plenària de la Junta Consultiva, Consell del Sindicat, Consell Administratiu de la Mutual Mèdica i el de la Cooperativa de Consum, seguint el criteri assenyalat per la Junta General de la Mutual Mèdica pel que afecta a la compra d'un immoble.

Segon: Proposar a aquella reunió els següents extrems:

A) Informar-se de tots els requisits legals pels efectes de la hipoteca de la Mutual.

B) Acordar la compra d'un solar de la Reforma i instar la subhasta de l'Ajuntament, cas que s'acordi dita compra.

C) Acordar el cobrament del 40 % de la subscripció ratificada com a primer termini a compte.

D) Començar la campanya per l'augment de la subscripció.

E) Fer els treballs necessaris per als plans i adjudicació del contracte d'edificació.

S'acorda que la sessió plenària esmentada es celebri a les set de la tarda del dia 5, i que es reparteixi a tots els convocats l'avant-projecte que avui s'ha presentat al Consell.

I sense altre assumpte, s'aixeca la sessió.

Acta núm. 304

A les 7 hores i 30 minuts de la vetlla del dia 5 de setembre, es reuneix el Consell del Sindicat de Metges de Catalunya en sessió de caràcter extraordinari i en compliment de l'acord de l'anterior, que tracta de la convocatòria d'aquesta reunió integrada pels membres de la Junta Consultiva i els dels Consells del Sindicat, de la Mutual i de la Cooperativa.

Presideix el Dr. Moll i actua de Secretari el Dr. Mas i Oliver.

Assisteixen els companys: *Del Consell del Sindicat*: Drs. Moll, Mas i Oliver, Bonet, Martí, Mestres, Mir, Nart, Pujadas, Queraltó, Sellas, Solà i Solé.—*De la Junta Consultiva*: Doctors Puig i Sais, Abelló, Busquet, Rosell, Presta, Martí, Vives, Girona i Vila i Abadal.—*Del Consell de la Mutual*: Drs. Coll, Trenchs, Masriera, Bernet, Seguí, Andreu, Moya, Grífols, Grau i Servent.—*Del Consell de la Cooperativa*: Drs. Torelló, Fernández, Carrasco, Pi i Sotorra.

Han excusat la seva no assistència els doctors Barnadas i Mundi, del Consell; Sicart, Taxonera, Celis i Proubasta, de la Junta Consultiva; Espadaler, del Consell de la Mutual; Corachan, del Consell de la Cooperativa.

Oberta la Sessió, la presidència dóna compte dels motius de la reunió que són, com s'ha dit abans, els acordats a l'última sessió ordinària, o sigui per a proposar a aquesta reunió que per la

seva importància té caràcter d'extraordinària, els extrems pertinents per anar a la immediata realització del projecte del Casal del Metge i acordar la compra d'un solar de la Reforma per a dit objecte.

A continuació es llegeix el dictamen redactat pel Consell que constitueix un bocet de l'avant-projecte del pla econòmic per a la construcció i sosteniment del Casal amb l'única finalitat de què serveixi de base d'orientació per a la resolució que es prengui.

Essent les nou hores de la vetlla s'aixeca la sessió per a continuar-la a les deu d'aquest mateix dia.

Represa la sessió, assisteixen en aquest moment els companys: *Del Consell del Sindicat*: Doctors Moll, Mas i Oliver, Bonet, Martí, Mestres, Mir, Nart, Pujadas, Queraltó, Sellas, Solà i Solé.—*De la Junta Consultiva*: Drs. Puig i Sais, Busquet, Presta, Martí, Vives i Vila i Abadal.—*Del Consell de la Mutual*: Drs. Coll, Trenchs, Masriera, Bernet, Andreu, Moya i Servent.—*Del Consell de la Cooperativa*: Drs. Torelló, Carrasco i Pi.

Presideix el Dr. Moll i actua de Secretari el Dr. Mas i Oliver.

Continuen les deliberacions i intervé el doctor Mas i Oliver, que fa una detallada explicació de la necessitat que en els presents moments té el Sindicat de construir el Casal i demostra l'ambient favorable que s'ha fet al vol d'aquesta idea i esmenta els acords de la Junta General de la Mutual Mèdica per deduir-ne que els metges sindicats s'han manifestat clarament amb el desig de què sigui aviat una realitat aquest projecte.

S'obra una àmplia deliberació en la qual intervenen els Drs. Trenchs, Moya, Masriera, Bernet, Coll, Carrasco, Solà, Mestres i Miquel, Pujadas, Andreu, Puig i Sais, Vila i Abadal, Servent, Vives, Pi, Torelló i Busquet, Mir, Nart, Queraltó, Sellas, en la qual s'analitzen diversos extrems que són tots ells ampliats i aclarits pel Sr. Secretari i per la Presidència, dedicant-se una especial atenció a allò que afecta a la hipoteca que la Mutual pot col·locar sobre l'immoble en mèrits de l'acord de la darrera Junta General.

Es concreten en principi les condicions amb les quals podria fer-se aquesta hipoteca, impressions dels Srs. Consellers de la Mutual recullen per

portar en el si del seu Consell quan es tracti oficialment del cas.

Finalment, s'acorda per aclamació i amb entusiasme anar decididament a la constitució del Casal del Metge, al cobrament de la subscripció, que es presenti la instància a l'Ajuntament per la compra que s'aprova del solar de la Via Laietàna, assenyalat de lletra B en l'illa núm. 13, i gestionar de la Mutual la constitució d'una hipoteca sobre dit solar i edifici.

Després d'aquests acords que constitueixen l'aprovació d'allò que el Consell acordà de proposar a aquesta Junta en la seva sessió ordinària, diversos dels reunits pregunten algun detall sobre el que es refereix a característica del Casal, forma d'edificació i condicions de l'emissió.

La presidència aclareix tots aquests extrems i contesta a totes les preguntes que se li adrecen, si bé fa avinent que la reunió d'avui tenia únicament per objecte recollir l'opinió i l'acord favorable de tots els elements directius i representatius del Sindicat per a emprendre definitivament la realització del projecte del Casal del Metge, començant per l'acord concret de la compra de l'immoble de la Via Laitena que abans s'ha detallat.

Afegeix que per a tots els altres tràmits el Consell s'assessorarà suficientment i per les seves decisions fonamentals, com és per exemple els detalls i forma de construcció, recorrerà novament a l'opinió i consell dels reunits.

Sense altra assumpte a tractar la presidència agraeix l'assistència dels companys convocats i se n'acomia en nom del Consell.

Es retiren de la sala de sessions els companys especialment convocats de la Junta Consultiva, els Consells de la Mutual i de la Cooperativa i resta reunit únicament el Consell, que comença l'examen de l'Ordre del dia de la sessió ordinària corresponent a aquesta data.

Es llegeix i s'aprova l'acta de la sessió anterior.

Vist que l'excusa de no assistència del Conseller Dr. Mundi, que abans s'ha fet constar, és

per motius de malaltia, s'acorda de testimoniar-li el fervent desig del Consell pel seu ràpid i complet restabliment.

En primer lloc com a conseqüència dels acords de la sessió que ha precedit, s'acorda que el senyor President, en nom i representació de l'entitat, insti de l'Ajuntament la subhasta del solar assenyalat de lletra B., en l'illa núm. 13 de la Via Laietàna. S'acorda també que es facin tots els treballs necessaris i es procurin tots els informes que convinguin per tal de planejar la forma de tirar endavant el projecte redactant-se un dictamen que serà presentat a la propera sessió.

Es dona compte de la correspondència rebuda entre la qual figura una comunicació del Dr. Higiní Sicart i Soler, acceptant i agraint l'homenatge que l'Assemblea acordà fer-li. El Consell es felicita d'aquesta comunicació redactada en els millors termes de cordialitat.

Passa a tractar-se dels diversos partits judicials mèdics i s'acorda el nomenament dels següents Delegats Suplents que restà pendent en la sessió del dia 4 de juliol:

Partit d'Arenys de Mar, Delegat Suplent, Doctor Ricard Solà i Espriu; Partit d'Eivissa, Delegat Suplent, Dr. Josep Costa i Roig; Partit de Manresa, Delegat Suplent, Dr. Manuel Casanovas i Gabernet; Partit de Seu d'Urgell, Delegat Suplent, Dr. Emili Duró i Moles; Partit de Vilanova i Geltrú, Delegat Suplent, Dr. Pere Fusté i Biel.

El Dr. Pujadas, manifesta que havent assistit al Banquet que els Metges Titulars del Col·legi de Metges de Lleida oferiren al company Pelai Martirell i Carbonell, pels seus treballs en pro de l'organització del cos, es va permetre d'ostentar-hi la representació del Sindicat. Per unanimitat s'aprova la gestió del Dr. Pujadas agraint-li que hagués ostentat aquella representació.

I sense altre assumpte, s'aixeca la sessió a la una hora del dia següent de començada.

Cooperativa de Consum

Llibres

- MROZIK, H.—Ein Fall von cystisch degeneriertem Uterusmyom.—Koehler, Volkmar, A. G. & C.°, Leipzig.
- MOUOTOT y DURAND, Nicolás.—Terapéutica de la Sífilis y Enfermedades venéreas.—Salvat, Edit. S. A.
- MONCEAU, R.—Troubles des échanges nutritifs dans la tuberculose pulmonaire.—Koehler, Volkmar, & A. G. & C.°, Leipzig.
- MILIAN G.—Le Biotropisme.—(16 X 24,5) 36 frs.—A. G. L. y P.
- MICHAELIS, L. — Oxydations-Reductions-Potentiale, mit bes.—Koehler & Volkmar, A. G. & C.°, Leipzig.
- MEYERHOF, M.—The book the treatises on the eye ascribed to hunain ibn is-haf.—Koehler, Volkmar, A. G. & C.°, Leipzig.
- Urban & Schwarzenberg. (in Berlin und Wien).
- MARLE, W.—Lexikon der gesamten Therapie.—Koehler & Volckmar & C.°, Leipzig.
- MED. et MED. DENT. A. OEHRLIN.—Leitfaden der Zahnersatzkunde.—Verlag Von Hermann Meusser, Berlin.
- MEYER, Hans.—Lichtbiologie und Lichtpathologie.—A. G. & C.°, Leipzig.
- MUNK, F.—Radiodiagnóstico de las enfermedades internas.—Salvat, Edit. S. A.—Rústica, 30 ptas. Tela, 33 ptas.
- MUT, A.—Tratado elemental de cardiología.—Koehler, Volkmar, & A. G. & C.°, Leipzig.
- NEUMANN, A.—Die Ergebnisse bei der Krebsbehandlung des Dr. Salzborn.—Koehler Volkmar & A. G. & C.°, Leipzig.
- NORMANN, O.—Praktikum der Chirurgie.—Urban & Schwarzenberg. (in Berlin und Wien).
- ORTNER, Norbert. — Differentialdiagnostik innerer Krankheiten.—Urban & Schwarzenberg. (in Berlin und Wien).
- PAISSEAU.—Consultations infantiles. — 11,5 X 17). 15 frs.—A. G. L. y P.
- PARMA, C.—Zahnärztliche Röntgendiagnostik. — Koehler, Volckmar, A. G. & C.°, Leipzig.
- PINOS, A.—Estudio radiológico de la Vejiga biliar normal y patológica.—Salvat, Edit. S. A. — En Rústica, 13 ptas. Tela, 16 ptas.
- PAUCHET, V. G. LUQUET, et A. KIRCHBERG.—Ulcères de l'estomac et du duodénum.—Koehler, Volkmar, & A. G. & C.°, Leipzig.
- PAYR, E.—Eppendicitis. — Geor. Thieme. — Verlag, Leipzig.
- PEYER, WILLY.—Botanik (Morphologie, Physiologie, Systematik).—J. A. Barth, Leipzig.
- PINCUSSEN, Ludwig.—Micrometodos. — Salvat, Edit. S. A.—Rústica, 7,50 ptas.
- PLANCK, Max, Dr.—Das Weltbild der neuen Physik.—J. A. Barth, Leipzig.
- POGES, O. u D. ADLERSBERG.—Die praktische Durchführung der Ernährung des Zuckerkranken mit fettarmen Kostformen neb Anweisungen für die Diätküche.—Koehler, Volkmar & A. G. & C.°, Leipzig.
- POPPELREUTER, Walther. — Psychologie Begutachtung der Erwerbsbeschränkten. — Urban & Schwarzenberg.
- BASSOW, B. Dr.—Jahresbericht über die Leistungen der chemischen Technologie für das Jahr.—J. A. Barth, Leipzig.
- RAUBER, A., u F. Kopsch.—LEHRBUCH UND.—Atlas der Anatomie des Menschen.—Koehler & Volkmar, A. G. & C.°, Leipzig.
- RECKZEH, P.—Abriss der versicherungsmedizinischen Pathologie.—Urban & Schwarzenberg. (in Berlin und Wien).
- RIST, E.—Qu'est-ce que la médecine?—(14,3 X 22,8). 25 frs.—A. G. L. y P.
- ROQUETA, G.—La Albuminuria en las Enfermedades internas.—Salvat. Edit. S. A. — Rústica, 16 ptas. Tela, 19 ptas.
- ROSEMANN, R.—Landois' Lehrbuch der Physiologie des Menschen.—Koehler & Volckmar & C.°, Leipzig.
- ROSENSTEIN, P. — Die Prostatahypertrophie ihre Erkennung und Behandlung.—Koehler, Volkmar, A. G. & C.°, Leipzig.
- RUNTING, E. G.—Quiropodia práctica.—Salvat, Editores, S. A. 7,50 ptas.
- SACHS, Hans-Alfred KLOPSTOCK. — Methoden der Hamolyseforschung. — Urban & Schwarzenberg. (in Berlin und Wien).
- SCHNELL, Walter.—Biologie und Hygiene der Leibesübungen.—Koehler & Volckmar, A. G. & C.°, Leipzig.
- SCHENK, Werner.—Krank Luftwege und ihre Behandlung im Solbad.—C. Kabitzsch, Leipzig.
- SCHRODER, Hermann von Dr.—Über die Aufgaben der sahnärztlichen Prothetik und die Versuche zu ihrer Lösung.—Verlag von Hermann Meusser. (in Berlin).
- SCHULZ, Hugo.—Vorlesungen über Wirkung und Anwendung der deutschen Arzneipflanzen.—Georg Thieme, Leipzig.
- SIEGRIST, A.—Der graue Altersstar Seine Ursachen und seine nichtoperative.—Urban & Schwarzenberg. (in Berlin und Wien).
- SINGER, Kurt.—Leitfaden der neurologischen Diagnostik.—Urban & Schwarzenberg. (in Berlin und Wien).
- STARKENSTEIN, E.-E. ROST.—Toxikologie.—Urban & Schwarzenberg. (in Berlin und Wien).
- STEINMETZ, Rudolf.—Soziologie des Kriesges.—J. A. Barth, Leipzig.
- STOREY, T. A.—Individual hygiene.—Koehler, Volkmar, A. G. & C.°, Leipzig.
- SCHNELL, Walter.—Arzt und Leibesübungen.—Urban & Schwarzenberg. (in Berlin und Wien).
- STRKENSTEIN, E.-E. Rost.—J. Pohl.—Toxikologie.—Verlag von Urban & Schwarzenberg (in Berlin und Wien).
- STANG, V.—Tierheilkunde und Tierzucht.—Koehler & Volckmar, A. G. & C.°, Leipzig.
- STRUPELLA, A.-C. SEYFARTH.—Lehrbuch der spezielle Pathologie und Therapie derinneren Krankheiten.—Koehler, Volkmar, & A. G. & C.°, Leipzig.

- TACHAU, P.—*Differentialdiagnostik der Geschlechtskrankheiten*.—Koehler, Volkmar, A. G. & Co, Leipzig.
- TANDLER, Julius.—*Tratado de Anatomía sistemática*.—Salvat, Edit., S. A.
- TESTUT, L.-A. LATARJET.—*Tratado de Anatomía Humana*.—Salvat, Editores, S. A.
- THOMS, Hermann.—*Handbuch der praktischen und wissenschaftlichen Pharmazie*.—Koehler & Volkmar, A. G. & Co, Leipzig.
- THUREL, R.—*Les pseudo-bulbaires. Etude clinique et anatomo-pathologique*.—Koehler & Volkmar A. G. & Co, Leipzig.
- ULMANN, Fritz.—*Enzyklopädie der technischen Chemie*.—Koehler & Volkmar A. G. & Co, Leipzig.
- UHLHUTH, Paul. und DOLD, Herm.—*Hygienisches Praktikum*.—Urban & Schwarzenberg (in Berlin und Wien).
- VARIGNY, H. de.—*Mort véritable et fausse mort*.—(14 × 18,5). 20 frs.—A. G. L. y P.
- VENZMER, E.—*Häuflicher Diagnostik und Therapie für den praktischen Arzt*.—Koehler, Volkmar, & A. G. & Co, Leipzig.
- VIGNES, H.—*Physiologie gynécologique et médecine des femmes*.—(16,8 × 25,3). 65 frs.—A. G. L. y B.
- VUGT, D. v.—*Bidrage tot de aetiologie, kliniek en therapie de phlegmasia albadolens*.—Koehler, Volkmar, & A. G. & Co, Leipzig.
- WADI, W.—*Kopsutuberkuloosi areng ja klinised vormid*.—Koehler, Volkmar, & A. G. & Co, Leipzig.
- WASER, Ernst.—*Synthese der organischen Arzneimittel*.—Verlag von Ferdinand Enke in Stuttgart.
- WAYNE, BABCOCK, W.—*Surgery*.—J. A. Majors Company. —New Orleans, La. Dallas, Texas.
- WEDEKIND, E.—*Einführung in das Studium der organischen Chemie*.—Verlag von Ferdinand Enke in Stuttgart.
- ZINSSER, Ferdinand.—*Syphilis und syphilisähnliche Erkrankungen des Mundes*.—Urban & Schwarzenberg (in Berlin und Wien).
- AGUILIAR, Florestan.—*Programa de Odontologia*. — 48 pàgines (19,5 × 13,5), 2 Ptes.
- BAUER, K. H.—*Fracturas y Luxaciones*. — 328 pàgines amb 237 gravats (24 × 16). Relligat, 25 Ptes.
- CAMPOY IBÁÑEZ, Antonio. — *Contribución al estudio de la etiología del Tracoma*. — 103 pàgines (24 × 16,5), 6 Ptes.
- CERVERO LACORT, Alfonso. — *Manual práctico del diagnóstico de la Tuberculosis, por el Laboratorio*. — 141 pàgines. (18 × 11), 4 Ptes.
- CORTEZO, Javier. — *Centrotèrpidia. Su teoría y método de aplicación*. — 327 pàgines amb XX figures. (19 × 12,5). 8 Ptes.
- EVANS, C. LOVATT. — *Recientes adquisiciones en Tisiologia*. — 568 pàgines (20,5 × 14,2), 25 Ptes.
- FINKELSTEIN, H. — *Tratado de las enfermedades del niño de pecho*. — 921 pàgines amb 178 ilustracions, algunes en color (25 × 18). Relligat, 50 Ptes.
- FISCHER, Bernard y FERRER, Diego. — *Curso de Autopsias y Diagnóstico Anatomopatológico*. — 417 pàgines amb 225 figures i 2 làmines en color (24 × 11). Relligat, 27 Ptes.
- HERNANDEZ VAZQUEZ, Juan Antonio y CABELLERO FERNANDEZ, Justo. — *Manual de Educación Física elemental*. — 158 pàgines amb 116 figures (20 × 13), 5 Ptes.
- LANDETE ARAGO, B y MAYORAL, Pedro. — *Introducción al estudio de la Odontologia*. — 221 pàgines (19 × 13), 12 Ptes.
- MAESTRE IBÁÑEZ, M. — *Treinta lecciones de Analisis Clínicos. Estudio teórico y práctico de los métodos que pueden ser empleados en pequeños laboratorios*. — 388 pàgines (23 × 16,5). Tela, 26 Ptes.
- MARANON, G. — *Manual de las enfermedades del Tiroides*. — 211 pàgines amb 51 figures (22 × 14). Relligat, 12 Ptes.
- MOURIZ, J. — *Diagnóstico Serológico de la tuberculosis*. — En el mismo volumen OLIVARES, (1). — *Algunas orientaciones sobre tratamiento de las heridas*. — 44 i 62 pàgines (14 × 10), 2 Ptes.
- MULLER, J. P. — *Mi sistema para las señoras*. — 96 pàgines amb 100 ilustracions en fotogravat (22 × 14). Cartró, 6 Ptes.
- NIDERGANG, F. — *Afecciones de la boca y de los dientes*. — En el mateix volum: DELFORT, Mauricio. — *Esófago, Estómago, Duodeno*. — 338 pàgines (17 × 12). Cartró, 18 Ptes.
- SAINZ DE AJA, Enrique. — *Indicaciones de los bismúticos y mercuriales en el tratamiento de la sífilis*. — En el mateix volum: VILLA, Dr. — *Espacios pelvianos*. — 55 i 67 pàgines (14,5 × 10,5), 2 Ptes.

Subscribiu-vos al Casal del Metge

OBLIGACIONS HIPOTECÀRIES, AMB LA GARANTIA DEL PROPÍ IMMOBLE, DE 400 PESSETES
EFFECTIVES, AMORTITZADES AL PREU DE 500 PESSETES

INTERES DEL 4 % NOMINAL (5 % EFFECTIU) LLIURE DELS TRIBUTS ACTUALMENT ESTABLERTS
AMORTITZACIÓ EN 50 ANYS I EN PREFERENCIA ALS HEREUS DELS COMPANYYS DESAPEREGUTS
LA SUBSCRIPCIÓ MÍNIMA ÉS DE 400 PESSETES. LES SUBSCRIPCIONS SUPERIORS HAN D'ESSER
MÚLTIPLES DE 400

LA SUBSCRIPCIÓ ES POT FER EFFECTIVA EN UN SOL TERMINI DE LA TOTALITAT O EN 3 TERMINIS: DEL 50 % EN FER LA SUBSCRIPCIÓ, 25 % ALS SIS MESOS I EL 25 % RESTANT DESPRÉS
L'ADQUISICIÓ DEL SOLAR ÉS UNA COSA IMMEDIATA I EN CONSEQUENCIA ÉS CONVENIENT
QUE ES VAGI FENT EFFECTIVA LA SUBSCRIPCIÓ, DE MANERA QUE EL PRIMER TERMINI S'HAGI
COBRAT COM A MÀXIM FINS EL DIA 15 DEL VINENT GENER

El Casal ha d'ésser de tots. Subscribiu quan menys una obligació

Mutual Mèdica

Junta General Extraordinària

Acta núm. 158

Assistents.—Els mateixos de l'Assemblea extraordinària de Delegats del Sindicat més el Consell Administratiu de la Mutual Mèdica, del qual assistiren els següents companys: President, Francesc Coll i Turbau; Secretari, Josep Trenchs i Codoñes; Drs. Masriera, Bernet, Condeminas, Andreu i Cabestany, Moya, Grifols, Estillas, Espadaler, Parés i Servent.

A la ciutat de Barcelona i en el local conegut per Teatre Escola, situat al carrer Consell de Cent, 264, essent les dotze hores i 30 minuts del dia 27 d'octubre de 1929, es reuneix la Junta General extraordinària de la Mutual Mèdica constituïda per l'Assemblea de Delegats del Sindicat de Metges de Catalunya i convocada pel Consell Administratiu per al dia d'avui.

Presideix el Dr. Coll i actua de Secretari el doctor Trenchs. Ocupen la mesa presidencial els membres del Consell Administratiu presents. Assisteixen els senyors que anteriorment s'han detallat.

El President ordena la lectura de la convocatòria, que es verifica.

Seguidament es procedeix a la lectura dels articles del Reglament que fan referència a la celebració de les Junes Generals.

Es procedeix a l'examen de la delegació que ostenenta cada un dels senyors delegats, essent tots ells admesos per unanimitat per resultar comprovada

la seva personalitat per prendre part en l'Assemblea com a tals delegats.

El president dóna compte d'haver-se complert tot l'estatut per a la celebració de la Junta General, pel qual, amb la unànima conformitat de tots els reunits, declara legalment constituïda per haver-se complert els preceptes que la regulen, la Junta General Extraordinària.

Constituïda la Junta General, es procedeix al nomenament de la Mesa que ha de presidir-la, conforme disposa el Reglament interior de les Junes Generals, aprovat en la darrera ordinària.

Per aclamació s'acorda que presideixi la mateixa Mesa que va actuar en la Junta General ordinària última, que és la següent:

President: Lluís Celis i Pujol.

Vice-President: Santiago Mundi i Barceló.

Secretari: Rafael Q. Blanès i Blanes.

Vice-Secretari: Josep Guàrdia i Bilbao.

Vocals: Enric Bonnin i Piña, Joan Ferrer i Prat.

Pren possessió la Mesa elegida i presideix el Dr. Mundi per no estar present el Dr. Celis.

La Presidència sotmet a discussió l'assumpte per al qual ha estat convocada aquesta Junta General Extraordinària que es refereix a l'autorització per a constituir una primera hipoteca sobre el Casal del Metge i després de llegit el dictamen s'acorda per aclamació:

QUE UNA VEGADA EL SINDICAT DE METGES DE CATALUNYA HAGI ADQUIRIT DE L'EXCELENTÍSSIM AJUNTAMENT D'AQUESTA CIUTAT UN SOLAR RADICAT EN LA VIA LAIETANA PER A CONSTRUIR-HI UN EDIFICI QUE ES DIRÀ «CASAL DEL METGE» SE LI CONCEDEIXI A TITOL DE PRÈSTEC MUTU FINS A LA QUANTITAT DE PESSETES SIS CENTES MIL A L'INTERÈS DEL 4% (QUATRE PER CENT) ANUAL PEL TERMINI DE CINQUANTA ANYS O ALTRE MAJOR QUE ES PACTI, HAVENT, L'ENTITAT DEUTORA D'INVERTIR EL CAPITAL PRESTAT AMB EL FI INDICAT, ESTIPULANT-SE EXPRESSAMENT ELS TERMINIS I L'IMPORT DE CADA UN D'ELLS EN QUE LA MUTUAL MÈDICA HAURÀ D'ANAR LLIURANT LA TOTAL SUMA MUTUADA PER LA FI-

XACIÓ DE LA QUAL S'ATENDRA PRINCIPALMENT AL PROGRÉS DE LES OBRES DE L'AL-LUDIT EDIFICI, HAVENT D'ESSER GARANTIT EL RETORN DEL CAPITAL PRESTAT ALS INTERESSOS FINS EL MÀXIM LEGAL I LA QUANTITAT QUE ES FIXI PER A DESPESES I COSTES AMB PRIMERA HIPOTECA SOBRE EL SOLAR QUE DITA ENTITAT DEUTORA ES PROPOSA D'ADQUIRIR, I AMB L'EDIFICI QUE EN EL MATEIX ES PROJECTA DE CONSTRUIR-HI, AUTORITZANT-SE EXPRESSAMENT AL PRESIDENT DEL CONSELL ADMINISTRATIU DE LA MUTUAL MÈDICA, PERQUÈ EN EL SEU NOM I REPRESENTACIÓ ATORGUI I SIGNI LA CORRESPONENT ESCRIPTURA PÚBLICA I ELS ALTRES DOCUMENTS QUE PRECISIN, AMB TOTS ELS REQUISITS, PACTES I CLÀUSULES QUE SIGUIN D'ÚS, COSTUM I DRET EN ELS CONTRACTES DE PRÈSTEC AMB GARANTIA HIPOTECÀRIA I ELS ALTRES QUE ESTIMI PERTINENTS, PUIX PER A TOT L'EXPRESAT QUEDA FACULTAT SENSE LIMITACIÓ DE CAP CLASSE.

No tenint altre assumpte a tractar, la Presidència, després de donar les gràcies als reunits, declara closa la Junta General extraordinària i es procedeix a l'elecció dels senyors que han de signar l'acta, essent designats els Delegats Drs. Jaume

Aiguader i Miró, Francesc Espadaler i Mas, i Frederic Pell i Cuffi.

A continuació es procedeix a la lectura de l'acta d'aquesta Junta General, que és aprovada per unanimitat i s'aixeca la sessió essent les tretze hores i 30 minuts del mateix dia de començada.

Donatius per a la Caixa de Beneficència del Sindicat de Metges de Catalunya durant el setembre de 1929

Laboratoris -Andrómaco - (GLEFINA-TONIC SALVE) donatiu mensual) 100 Ptes

Laboratoris Ibero-americans

Productes opoteràpics Sèrums, Vacunes, Cataplasmes

Carn Vegetal (subscripció mensual)	75 »
De la casa Wassermann, id. id. Lecitina, Valero-Fosfer, Lacto-Fosfer, Gadil. lodes, Diarsen-Iodos, Atussol, Aspasmol.	60 »
Laboratoris Busto. id., id.	60 »
Productes VIAN, id. id. (Ferments làctics, Iodotona (iodo orgànic) Tubercularsyl)	50 »
Institut de Biologia i Serumteràpia IBYS, id., id.	50 »
Societat Nestle (donatiu mensual)	50 »
A. Gamir, Silal, Bardanol, id., id.	30 »
Dr. Ornos Soler , de Reus: Novocarrel antisèptic electrolític i de Carrel; Nasaleina Duncans, pomades antisèptiques nasals; Lactagenina, reconstituent i galactogen complet (subscripció mensual).	25 »
Laboratoris Fills de Maria Pagès - Mataró (Higienina) irrigacions - Pomada Oulothele talls dels pits - Rob - Galega galactogen - 1 i 2 en l'embaràs, en la lactància, donatiu mensual	25 »
Casa Santiveri.-Vitamin-Fruit (Llet de fruites)	10 »
Iodalgon i Treponemol	10 »
Ceregumil FERNANDEZ (Fernández Canivell & C. ^a)	80 »

Consell Administratiu

Acta núm. 155

A les 22 hores del dia 20 d'agost de 1929, es reuneix el Consell administratiu de la Mutual Mèdica amb assistència dels Consellers senyors Seguí, Trenchs, Mas i Oliver, Masriera, Bernet, Condemines, Andreu, Moya, Grifols, Estillas, Espadaler, Parés i Servent, i dels Inspectors del Consell del Sindicat, senyors Mestres i Miquel, i Sellas.

Es dona compte, que per deures professionals ineludibles, el Sr. President, Dr. Coll, ha excusat la seva no assistència.

S'obra la sessió sota la presidència del Sr. Vice-president Dr. Seguí i Pou i actua de Secretari el Dr. Trenchs.

Es llegeix i s'aprova l'acta de la Sessió anterior i l'extracte de la mateixa que ha d'ésser publicat al BUTLLETÍ.

S'examinen i s'aproven les següents participacions de soci:

Grup I d'Invalidesa, del núm. 2133 al 2136 inclusius.

Grup II d'Invalidesa, del núm. 1684 al 1687 inclusius.

Grup III d'Invalidesa, del núm. 1419 al 1422 inclusius.

Grup IV d'Invalidesa, del núm. 980 al 983 inclusius.

Grup V d'Invalidesa, del núm. 836 al 839 inclusius.

Grup I de Vida, del núm. 1075 al 1077 inclusius.

Grup II de Vida, del núm. 804 al 807 inclusius.

Grup III de Vida, del núm. 587 al 589 inclusius.

Grup IV de Vida, del núm. 420 al 422 inclusius.

Grup V de Vida, del núm. 360 al 363 inclusius.

Entre les anteriors admissions figuren per informe facultatiu complementari favorable les següents:

R. G., al Grup I d'Invalidesa; R. S., al Grup I, II, III, IV i V d'Invalidesa i I, II, III, IV i V de Vida; Ll. V., al Grup I, II, III, IV i V d'Invalidesa; F. O., al Grup I, II, III d'Invalidesa i I, II i III de Vida; E. G., als Grups II, III, IV i V d'Invalidesa; J. P., als Grups II i III de Vida; J. R., al Grup V de Vida, aquest darrer amb caràcter de fundador per haver sol·licitat l'ingrés dins el termini concedit per la Junta General.

Figura també entre les anteriors admissions als Grups IV i V de Vida el Dr. J. T., amb caràcter de fundador sol·licituds que han estat en observació durant un any i els antecedents recollits de les quals son favorables.

De les sol·licituds examinades s'acorda de demanar informe facultatiu somplementari per les següents:

N.º 10536, presentada pel Dr. M. A. al Grup I d'Invalidesa. Informe pel Dr. Bonaventura Puigcercós.

N.º 10539, 10540, 10541, 10542, 10543, 10544, 10545, 10546, 10547, 10548, presentades pel doctor P. C., als Grups I, II, III, IV i V d'Invalidesa i I, II, III, IV i V de Vida. Informe pel doctor Lluís Sayé.

N.º 10549, 10550, 10551, 10552, 10553, presentades pel Dr. R. D., als Grups I, II, III, IV i V de Vida. Informe pel Dr. Joan Mas i Oliver.

N.º 10490, 10491, 10492, 10493, 10494, presentades pel Dr. V. L., als Grups I, II, III, IV i V d'Invalidesa. Informe pel Dr. Josep Masriera.

N.º 10537, presentada pel Dr. A. M., al Grup I d'Invalidesa. Informe pel Dr. Eduard Condeminas i Oliveras.

N.º 10506 i 10507 presentades pel Dr. J. P., als Grups II i III d'Invalidesa. Informe pel doctor Enric Bonnin.

N.º 10564, presentada pel Dr. B. P., al Grup I d'Invalidesa. Informe pel Dr. Eduard Condeminas.

N.º 10538, presentada pel Dr. J. R., al Grup I d'Invalidesa. Informe pel Dr. Martí Parés i Parés.

N.º 10559, 10560, 10561, 10562 i 10563, presentades pel Dr. S. C., als Grups I, II, III, IV i V d'Invalidesa. Informe pel Dr. Lluís Bernet.

N.º 10508, 10509, 10510, 10511, 10512, 10513, 10514, 10515, 10516 i 10517, presentades pel doctor M. S., als grups I, II, III, IV i V d'Invalidesa i I, II, III, IV i V de Vida. Informe pel Dr. Josep Trenchs.

N.º 10504 i 10505 presentades pel Dr. A. A., als Grups III i IV d'Invalidesa. Informe pel doctor Joaquim Danés.

N.º 10554, presentada pel Dr. J. C., al Grup I d'Invalidesa. Informe pel Dr. Francisco Espadaler i Mas.

N.º 10465, 10466, 10467, 10468, 10469, 10470, 10471, 10472, 10473 i 10474, presentades pel doctor J. C., als grups I, II, III, IV i V d'Invalidesa i I, II, III, IV i V de Vida. Informe pel Dr. Joaquim Sellas i Garriga.

N.º 10555, presentada pel Dr. M. F., al grup II de Vida. Informe pel Dr. Pere Altés i Rams.

N.º 10475, 10476, 10477, 10478, 10479, 10480, presentades pel Dr. J. F., als grups I, II, III, IV i V d'Invalidesa i I de Vida. Informe pel Dr. Josep Estadella.

Passa a tractar-se de la correspondència rebuda.

Es llegeix una comunicació de l'invàlid Domènec Pujadas i Nadal amb la qual s'acompanya un certificat facultatiu signat pel company Vicents Compañ i on es demana que s'ampliï el subsidi parcial especialment convingut i acceptat per l'interessat de 30 pessetes per grup, al tipus assenyalat pel reglament per les invalideses parcials amb dret a subsidi o sigui a 100 pessetes per grup, en virtut d'haver disminuït les facultats pel treball del company sol·licitant per agreujament de la seva malaltia.

Com sigui que l'interessat Dr. Pujadas ha sol·licitat ésser escoltat pel Consell per ampliar la seva petició, s'acorda pregar-li que entri a la Sala de Sessions la qual cosa fa seguidament, i després d'informar i de contestar les preguntes que

per diversos Consellers li són adreçades, es retira novament i el Consell delibera sobre el cas.

Per unanimitat s'acorda de concedir al doctor Domingo Pujadas i Nadal conforme demana l'invalidesa parcial amb el subsidi reduït reglamentari de 100 pessetes al grup amb la condició precisa ineludible de què l'exercici de la seva professió li quedarà limitat exclusivament al compliment del càrrec de titular.

Es llegeix una comunicació del soci Dr. J. C., en la qual dóna compte d'haver-se sotmès a l'examen practicat per acord d'aquest Consell i diu que desitjaria continuar soci de la Mutual però que sinó ha de percebre subsidis pel seus derivats del seu estat patològic actual no li interessa continuar esperant que en aquest darrer cas li sigui retornat l'import de les quotes de garantia que té abonades.

Vistos els antecedents del cas i les pròpies declaracions de l'interessat i resultant que reglamentàriament li sereien exclosos els subsidis al risc que pretén de cobrar l'interessat, i, en conseqüència, no essent possible d'accedir a la seva petició, s'acorda de comunicar-li que conforme demana li seran abonades les quotes de garantia que té dipositades.

Es dóna compte d'haver complimentat tots els tràmits legals als efectes del Ministeri de Treball i Previsió i referent a l'última Junta General Ordinària celebrada.

Es registren les següents baixes de soci:

Per defunció del Dr. Antoni Casado i Godó, al Grup II d'Invalidesa. Per falta de pagament del Dr. Josep Catalàn i Azcón, al Grup III d'Invalidesa. Del Dr. Bartomeu Fabrès i Anglada, al Grup III d'Invalidesa. Julia Sala i Lloret, del Grup V d'Invalidesa. Voluntària i en virtut de l'acord que abans s'ha transcrit del Dr. Josep Climent i Patuel, del Grup V d'Invalidesa i III de Vida.

Es dóna compte de les baixes per invalidesa presentades des de la darrera sessió que són:

Del Dr. Miquel Balari i Costa, al Grup I d'Invalidesa.

Del Dr. Enric Lience i Basil, al Grup I d'Invalidesa, i de les altes registrades durant el mateix temps que són:

Tomàs Busquet i Teixidor, del Grup V d'Invalidesa.

Maximí de Prades i Garcia, del Grup III d'Invalidesa.

Enric Lience i Basil, del Grup I d'Invalidesa.

Vist l'informe del Dr. Alvar Presta sobre l'invàlid Josep Sentís i Aguiló, s'acorda d'autoritzar-lo per al trasllat provisional a Falset que dit company tenia sollicitat i del qual es fa esment en l'acta de la sessió anterior.

Es dóna compte del resultat de l'examen practicat pel company Tomàs Nart i Fontova a l'invàlid Manuel Ribera i Taribó en compliment de l'acord de la sessió del mes de juny i vist el resultat d'aquest informe i les dades obtingudes, s'acorda de concedir la invalidesa total a l'esmentat invàlid, abonant-li la totalitat dels subsidis a partir del dia primer del mes que ve.

S'examina la baixa per invalidesa presentada pel company Rafael D. Martínez i Muñoz, que va quedar pendent per acord de l'última sessió, i vist l'informe facilitat pel Conseller senyor Estillas, s'acorda d'acceptar la baixa i que segueixi tot el curs reglamentari.

Es dóna compte, exhibint-se el corresponent resguard d'haver constituït el dipòsit per a produir la pensió per als beneficiaris del soci mort Dr. Enric Casals i Duch en mèrits de l'expedient aprovat en la darrera sessió.

S'examina i s'aprova l'expedient instruït per la mort del company Miquel Pous i Bonet de dos Grups de la Secció de Vida i s'acorda que es constitueixi el dipòsit reglamentari per al pagament de les pensions que correspongui als beneficiaris d'aquest company mort.

Es llegeix i s'aprova el moviment de Caixa durant el proppassat mes de juliol.

Es dóna compte, exhibint-se el corresponent resguard, d'haver-se efectuat la compra de 50.000 pessetes nominals en valors del Deute Perpetu Interior per un preu efectiu de 36.950 pessetes i s'exhibeix el resguard del dipòsit del Banc d'Espanya, tot el qual és compliment de l'acord de la darrera sessió.

El Sr. Secretari, en compliment de la prometença feta al Dr. Masriera, al final de la sessió anterior, dóna compte de la sollicitud que hi ha pendent de resolució demanant l'exempció de la llei del timbre i presenta una documentació ampliant aquella petició la qual serà cursada al Ministeri del ram sollicitant el corresponent rebut. El Consell aprova aquestes gestions amb satisfacció.

Passa a tractar-se d'un article destinat a la publicació al BUTLLETÍ que signa el Dr. Mestres i Miquel i que en compliment d'acords anteriors es sotmès a la prèvia conformitat del Consell.

Llegit i estudiat detingudament l'article, s'acorda que quedi pendent de publicació en espera de què la Ponència nomenada per aquest Consell per estudiar precisament l'assumpte del qual es fa referència en l'article, hagi començat el seu estudi i hagi assenyalat una orientació.

El Dr. Mestres i Miquel es conforme amb aquest criteri del Consell.

S'examinen i s'aproven els socorsos devengats durant el proppassat mes de juliol.

Els Drs. Mestres i Miquel i Sellas per la seva qualitat d'Inspectors del Consell del Sindicat en aquest Consell, expliquen detalladament les gestions que actualment està practicant el repetit Consell del Sindicat per anar a la construcció del Casal del Metge, inspirant-se en els acords de la darrera Assemblea Ordinària de la Mutual i l'orientació que sembla insinuar-se que donarà lloc a què siguin convocats tots els Consellers d'aquesta Institució a una pròxima reunió que convocarà el Consell del Sindicat amb la Junta Consultiva i la Junta Directiva de la Cooperativa perquè, conjuntament, es prenguin els acords pertinents per a la realització d'aquell projecte.

El Consell s'assabenta amb satisfacció de les explicacions anteriors i pren bona nota de la convocatòria anunciada.

I sense altre assumpte s'aixeca la Sessió a la una hora del dia següent al de començada.

Moviment de Caixa de la Mutual Mèdica durant el setembre de 1929

ENTRADES		SORTIDES	
Ròssec	20.308'45	Dipositat a la Caixa de P. i d'Estalvis	9.737'35
Retirat de la Caixa de P. i d'Estalvis	10.000'—	Al Sindicat pel servei administratiu	
Al fons provisional de Garantia ...	1.322'40	d'agost	1.000'—
Per quotes diverses	30.242'45	Al Sindicat pel servei administratiu	
		de setembre	1.000'—
		Tornada al Dr. Puigvert la Garantia	
		del IV i V Invalidesa i V Vida ...	84'—
		Tornada al Dr. Casado la Garantia	
		del I i II Invalidesa	24'—
		Tornada al Dr. Climent la Garantia	
		del I i V Invalidesa i I i III Vida	240'—
		Tornada als hereus Pons la Garantia	
		del I i II Invalidesa i I i II Vida ...	156'—
		Tornada als hereus Zea la Garantia	
		del I i II Invalidesa	24'—
		Tornada als hereus Casals la Garantia	
		I i V Invalidesa i I i III Vida ...	240'—
		Per pensions de Vida anticipades ...	5.900'—
		Dipositat a la banca Soler i Torra	
		Germans	2.626'45
		Per Socorsos Invalidesa I	5.440'—
		" " " II	3.790'—
		" " " III	2.325'—
		" " " IV	1.000'—
		" " " V	1.000'—
			34.586'80
		Ròssec	27.286'50
			61.873'30
	61.873'30		61.873'30

Moviment provisional dels fons de Mutual Mèdica fins el 31 d'agost de 1929

ESTAT DELS FONS

Disponible	67.323'79
Caixa social... ..	20.308'45
Caixa de P. i d'Estal- vis	24.800'24
Banc de Catalunya ...	374'55
Banc d'Espanya... ..	13.779'45
Soler i Torra Germ.	8.061'10

Realitzable... .. 1.179'404'85

Valors dipositats al Banc d'Espanya d'un valor nomi- nal de pessetes 1.175,100 i en efectiu	1.038.223'25
Rebut en circula- ció	73.734'40
Compensacions a terminis pendents de realització. ...	11.541'60
Pensions de Vida anticipades... ..	55.905'60

SITUACIO DELS FONS

Fons Compensació Invalidesa	I...	35.996'07
" " "	II...	45.698'59
" " "	III...	37.192'26
" " "	IV...	22.977'40
" " "	V...	18.352'40

Fons Compensació Vida	I	178.220'23
" " "	II	140.152'27
" " "	III	107.583'81
" " "	IV	67.449'05
" " "	V	59.049'00

Fons Garantia Invalidesa	I... ..	11.102'05
" " "	II... ..	10.550'05
" " "	III... ..	11.205'00
" " "	IV... ..	9.640'00
" " "	V... ..	8.020'00

Fons Garantia Vida	I... ..	50.780'00
" " "	II... ..	37.220'00
" " "	III... ..	35.160'00
" " "	IV... ..	25.200'00
" " "	V... ..	21.960'00

Fons Mixt 270.908'11

Fons Provisional de Garantia 5.767'35

Socorsos devengats i pendents de regularització:

Socorsos d'Invalidesa	I... ..	7.045'00
" " "	II... ..	4.625'00
" " "	III... ..	2.875'00
" " "	IV... ..	1.000'00
" " "	V... ..	1.000'00

Socorsos de Vida	I... ..	10.000'00
" " "	II... ..	10.000'00

1.246.728'64

1.246.728'64

Moviment de socis**Admissions****GRUP I D'INVALIDESA**

- 2133.—Gajo i Miró, Ramon
- 2134.—Solà i Malagarriga, Ramon de
- 2135.—Vives i Lasierra, Lluís
- 2136.—Oliva i Serra, Francesc
- 2137.—Cantó i Ribot, Josep
- 2138.—Cuxart i Buscà, Joan
- 2139.—Freijanes i Malingre, Juli
- 2140.—Galindo i López, Andreu
- 2141.—López i Soler, Vicents.

GRUP II D'INVALIDESA

- 1684.—Solà i Malagarriga, Ramon de
- 1685.—Vives i Lasierra, Lluís
- 1686.—Gili i Miquel, Esteve
- 1687.—Oliva i Serra, Francesc
- 1688.—Cuxart i Buscà, Joan
- 1689.—Freijanes i Malingre, Juli
- 1690.—Galindo i López, Andreu
- 1691.—López i Soler, Vicents.

GRUP III D'INVALIDESA

- 1419.—Solà i Malagarriga, Ramon de
- 1420.—Vives i Lasierra, Lluís
- 1421.—Gili i Miquel, Esteve
- 1422.—Oliva i Serra, Francesc
- 1423.—Avellà i Fusalba, Alexandre
- 1424.—Cuxart i Buscà, Joan
- 1425.—Freijanes i Malingre, Juli
- 1426.—Galindo i López, Andreu
- 1427.—López i Soler, Vicents.

GRUP IV D'INVALIDESA

- 980.—Sistach i Sargatal, Miquel
- 981.—Solà i Malagarriga, Ramon de
- 982.—Vives i Lasierra, Lluís
- 983.—Gili i Miquel, Esteve
- 984.—Avellà i Fusalba, Alexandre
- 985.—Cuxart i Buscà, Joan
- 986.—Freijanes i Malingre, Juli
- 987.—Galindo i López, Andreu
- 988.—López i Soler, Vicents.

GRUP V D'INVALIDESA

- 836.—Sistach i Sargatal, Miquel
- 837.—Solà i Malagarriga, Ramon de
- 838.—Vives i Lasierra, Lluís
- 839.—Gli i Miquel, Esteve
- 840.—Cuxart i Buscà, Joan
- 841.—Freijanes i Malingre, Juli
- 842.—Galindo i López, Andreu
- 843.—López i Soler, Vicents.

GRUP I DE VIDA

- 1075.—Mas i Puig, Guillem
- 1076.—Oliva i Serra, Francesc
- 1077.—Solà i Malagarriga, Ramon de
- 1078.—Cuxart i Buscà, Joan
- 1079.—Freijanes i Malingre, Juli.

GRUP II DE VIDA

- 804.—Mas i Puig, Guillem
- 805.—Solà i Malagarriga, Ramon de

806.—Oliva i Serra, Francesc
807.—Pérez i Amat, Josep
808.—Cuxart i Buscà, Joan
809.—Fradera i Vallès, Manuel.

GRUP III DE VIDA

587.—Mas i Puig, Guillem
588.—Solà i Malagarriga, Ramon de
589.—Pérez i Amat, Josep
590.—Cuxart i Buscà, Joan.

GRUP IV DE VIDA

420.—Sistach i Sargatal, Miquel

421.—Solà i Malagarriga, Ramon de
422.—Torelló i Casanovas, Jaume
423.—Cuxart i Buscà, Joan.

GRUP V DE VIDA

360.—Sistach i Sargatal, Miquel
361.—Vidiella i Crous, Josep R.
362.—Solà i Malagarriga, Ramon de
362.—Solà i Malagarriga, Ramon de
363.—Torelló i Casanovas, Jaume
364.—Cuxart i Buscà, Joan.

QUOTES corresponents al mes d'octubre de 1929

Quotes del mes de la data

VIDA
Quota mensual de cada grup

1.-	1.-	1.-	1.-	1.-
I	II	III	IV	V
1.-	2.-	3.-	4.-	5.-

INVALIDESA Quota mensual de cada grup	4'15	I	4'15	5'15	6'15	7'15	8'15	9'15
	3'80	II	7'95	8'95	9'95	10'95	11'95	12'95
	2'90	III	10'85	11'85	12'95	13'95	14'95	15'95
	2'05	IV	12'90	13'90	14'90	15'90	16'90	17'90
	2'25	V	15'15	16'15	17'15	18'15	19'15	20'15
	combinacions d'invalidesa i Vida							

Quotes mensuals corresponents a les diverses

Promitjos mensuals des de la fundació

VIDA
Promig mensual de cada grup

6'95	3'84	1'51	1.-	1.-
I	II	III	IV	V
6'95	10'79	12'30	13'30	14'30

INVALIDESA Promig mensual de cada grup	2'70	I	2'70	9'65	13'49	15'00	16'00	17'00
	2'49	II	5'19	12'14	15'98	17'49	18'49	19'49
	2'08	III	7'27	14'22	18'06	19'57	20'57	21'57
	1'52	IV	8'79	15'74	19'58	21'09	22'09	23'09
	1'59	V	10'38	17'33	21'17	22'68	23'68	24'68
	combinacions d'invalidesa i Vida							

Promitjos mensuals corresponents a les diverses

Totes les condonacions que no s'han deduït del càlcul de promitjos, desminueixen considerablement les xifres detallades en aquest gràfic.

L'import del **rebut mensual** està en l'encreuament de la ratlla horitzontal corresponent al grup d'Invalidesa amb la ratlla vertical corresponent al grup de Vida.

Noticiari

Rectificant unes errades. — En el darrer número del BUTLLETÍ, corresponent al mes de setembre i a l'anunci de la casa "Chemirosa Ibèrica, S. A.", productes "Vitophós", hi aparegueren unes errades d'impremta que per la seva importància interessa d'aclarir.

Així, allà on diu "Els seus efectes antireumàtics, antineurítics i hemoglobínogens són especialment poderosos", ha de dir: "Els seus efectes *antirraquímics*, etc."...

I en altre lloc, on expressa: "Només l'absència absoluta en el "Vithophós" de substàncies heterogènies, talment com la reducció del fòsfor vegetal, indissoluble en la seva forma soluble fan impossible la seva completa absorció i assimilació a l'organisme", ha de llegir-se, "Només l'absència absoluta en el "Vitophós" de substàncies heterogènies, talment com la reducció del fòsfor vegetal indissoluble en la seva forma soluble fan *possible* la seva completa absorció i assimilació a l'organisme."

Ens creiem en el deure d'oferir aquesta rectificació a la casa anunciadora a la qual preguem de perdonar-nos aquesta involuntària equivocació.

* * *

Llibres rebuts. — "Acción preventiva del Bacteriòfago específico frente a la fiebre tifoidea experimental". - Santiago Vivanco y Ferrés. - Tesis del grado de Doctor. - 1929.

Una bona tesi, no en va qualificada pel tribunal amb nota de "Sobresalient". Té allò que haurien de tenir totes, la nota personal, nascuda del treball i de la perseverança.

Com introducció, s'ocupa l'autor, en fer un resum històric de la febre tifoide, ocupant-se dels treballs d'En Bretonneau i Louis en la primera meitat del segle XIX. Assenyala com en Bretonneau va assenyalar la importància de les plagues de Peyer amb les seves lesions ulceroses com manifestacions anatomo-patològiques de la malaltia i afirma la individualitat i especificitat d'ella, comparant-la a una febre eruptiva amb localització ele-

mental en el budell prim, donant-li el nom de *dienteritis*, que més tard va transformar en Trouseau en *dotienasteria*.

En Sarús, en 1829, després d'investigacions pacients, diu l'autor, va fixar amb perfecte precisió els caràcters clínics i anatomo-patològics d'aquesta malaltia a la qual va donar el nom de febre tifoide

Assenyala amb tot detall els esforços fets pels autors per explicar-se l'etiologia d'aquesta malaltia, ja perfectament individualitzada, citant i estudiant les teories de la intoxicació (Stich, Parum, Hiller, Potersen, Gautier), de la infecció Leuret, Gendron, Bretonneau, Bricheteau, Piedvadre, Budd, Gintrae), de la putrefacció (Murchisson), de la localicista (Pettenkofer), de l'especificitat i contaginitat o teoria de Budd.

Amb el descobriment de l'agent productor, en l'era antisèptica, va néixer el veritable coneixement de la infecció elestiane amb les seves formes i variants, essent la febre tifoide una de les seves modalitats.

En un segon capítol, tracta de la producció experimental de la febre tifoide, assenyalant, amb tot detall, tots els esforços fets en aquest sentit, terminant-lo amb els treballs d'En Besredka, en utilitzar la bilis com a mitjà de disminuir la resistència del conill i del conill-porquí a la infecció tífica.

En un tercer capítol estudia el bacteriòfag començant des dels treballs d'En Krime i Pausini fins als d'Herelle, entenent per bacteriòfag al principi tífic, susceptible de reproduir-se en el curs de la seva acció i condensat en forma de partícules vives.

En el quart capítol, indica com els investigadors atrets per la qualitat protectora dels bacteriòfags al front dels distints gèrmens productors de malalties infeccioses, han intentat d'escatir i mesurar llur vàlua. Existint discordança entre ells, l'autor va voler tenir criteri personal dintre el cercle de la febre tifoide, presentant després d'u-

na sèrie de treballs personals, fets en el laboratori, a qual més interessant i ben dirigit, les següents conclusions:

1.ª En les experiències que hem fet per a produir la febre tifoide amb intent de puntualitzar l'acció del bacteriòfag entre ella, ens va ésser molt precís el prestar exquisida atenció a la dosi morta de bàcils d'Eberth que han tingut d'inocular ja que les dosis, que provoquen la mort de l'animal abans dels vuit dies o després del primer, resulten impròpies per a poder interpretar amb claredat els resultats obtinguts.

2.ª En dosis apropiades, la injecció intracardíaca del bacteriòfag evita la mort dels conills-porquins inoculats amb la dosi mortal de l'emulsió específica.

3.ª En la tifoide experimental del conill-porquí, el bacteriòfag s'ha mostrat com desproveït totalment d'acció preventiva a l'enfront d'ella, segons se desprèn de les experiències per nosaltres practicades.

Rebi el Dr. Vivancos la nostra més sincera felicitació pel seu notable treball.—F. P.

* * *

Ajornament del segon Congrés de Sanitat Municipal. — La Comissió organitzadora d'aquest Congrés en avisar als congressistes i a tots els Inspectors Municipals de Sanitat l'ajornament, es creu en el deure de fer constar que en res ha influït en l'esmentat ajornament.

Així ho manifesta en una nota rebuda en aquesta Redacció en la qual es fa constar a més, que en reunió celebrada per la Comissió, el dia 4 de setembre va quedar ultimat el programa del Congrés, però com que aquest havia de celebrar-se els dies anteriors o posteriors de l'Assemblea ordinària i aquesta va ésser ajornada, en conseqüència havia també de suspendre's el repetit Congrés.

* * *

Moviment de socis.—Els socis ingressats últimament al Sindicat de Metges de Catalunya, són els següents:

Pere Baulies i Baulies, d'Ager.

Romuald Claverol i Fenosa, d'Almatret.

Marian Armengol i Simó, Alfons Blanco i Serano, Pere Camps i Juncosa, Josep Cantó i Ribot, Joaquim Costas i Comas, Joan Cuxart i Buscà, Antoni Falgueras i Falgueras, Lluís Fernàndez de la Pradilla, Pere Gómez i Guillaumet, Antoni Montserrat i Ferrer, Bartomeu Pla i Majó, Josep Rodríguez i Ferrús, Josep Santa Eugènia i Civit, Marian Sòria i Escudero, i Lucas Tortellà i Oteo, de Barcelona.

Pere Pintó i Bajona, de Camarasa.

Ramon Gené i Pintó, de Linyola.

Juli Freijanes i Malingre i Miquel Hellin i Sol, de Lleida.

Lluís Soler i Terol, de Manresa.

Ricard Laffitte i Gatell, de Mediona.

Martí Alemany i Estapé, de Mollet del Vallès.

Josep M.ª Mulet i Fiol, i Joan Rosselló i Llompart, de Palma Mallorca.

Enric Orensanz i Moliné, de Pobla de Montornès.

Francesc Barbero i Ballester, de Pont de Vilomara.

Josep Riera i Pallàs, de Vilatorrada.

Durant el mateix temps han causat baixa per:-

Defunció: Drs. Eduard Borràs i Pedret, de Reus; Antonio Casado i Godó, de Montmaneu; Francesc Martí i Puig, de Palafrugell; Ramon Monforte i Vives, de Sant Martí de Tous; Emili Monturiol i Mata, de Barcelona; Miquel Pous i Bonet, de Barcelona; Josep de Zea i Urbano, de Sabadell.

Per falta de pagament: Josep Catalàn i Aazcón, de La Cènia; Bartomeu Fabrès i Anglada, de Gavà; Julià Sala i Lloret, de Barcelona.

Voluntària: Drs. Bartomeu Martorell i Abram, de Villa Carlos; Joan Pujol i Mir, de Palma de Mallorca; Josep Rodríguez i Ferrús, de Barcelona; Josep de Ros Solà, de Barcelona; Francesc Santacana i Romeu, de Barcelona.

Vària

Per què Molière ridiculitzà els metges

LA vida dels grans escriptors clàssics és coneguda fins en els seus petits detalls, almenys pels erudits, i aquests no ignoren el per què Molière s'ha rabejat ridiculitzant tan sovint els metges. Diverses raons han estat donades d'aquest odi persistent. Un recent article (PAUL EMARD, *Les logis de Molière a Paris après 1658 et l'Amour Médecin. Revue de France*, 1er. octobre 1928) demostra que la seva causa és el ressentiment d'un llogater contra el seu propietari, doblada d'una renyina de dones.

Mr. Emard, en el seu molt interessant article, del qual aquestes pàgines són només que un resum, exposà els fets de la manera següent: A la tarda del 1658, Molière en tornar a París, després d'una llarga excursió per províncies que tot-hom sap, hi arribava en una situació pecuniària bastant precària i el conjunt de la seva "troupe" no la fruïa pas millor; així, s'apostà a un hotel molt modest. La protecció del rei vingué aviat a afavorir a Molière i els ingressos aviat foren remuneradors; l'"Etourdi", "Les Precioses ridicules" foren vertaderament, des de tots els punts de vista, peces d'èxit. Molière deixà el seu hotel i s'establí burgesament en un departament de la rue Saint-Thomas-du-Louvre, carrer desaparegut ja fa molt de temps, que, sortint del carrer de Saint-Honore vers el Palau Reial, s'adreçava perpendicularment al Sena per a terminar davant l'ample edifici que s'estenia—i s'estèn encara—sobre el moll, entre el vell Louvre i les Tulleries.

En gener del 1662, es casà amb Armanda Béjard i establí nova casa a la rue Richelieu, prop el Palau Reial. Hi estigué poc temps, retornant a la rue Saint-Thomas-du-Louvre. Sabem, en efecte, pels registres parroquials, que, des del començ del 1664, Armanda tingué un infant en una

casa d'aquest carrer de Saint-Thomas, pertanyent a un metge: Molière havia esdevingut llogater del Dr. D'Aquin, i aquest immoble va ésser el teatre del drama.

L'infant, nat el 19 de gener del 1664, morí al cap de pocs mesos. Fou batejat el 28 de febrer a Saint-Germain l'Auxerrois; el padrí era Lluís XIV i la padrina era Enriqueta d'Anglaterra. Molière estava, doncs, en ple favor; recolzat per la protecció del rei i de la cort, actor amat del públic, autor de grans èxits, director d'un teatre en plena voga, podia considerar-se com ocupant una molt brillant situació i com llogater de marca, molt desitjable per un propietari. La seva muller, Armanda Béjard, la senyora Molière, gran artista, tenia certament, així mateix, les pretensions de les comediantes més populars del Teatre Francès. La parella "estadanta" és massa coneguda perquè hàgim d'insistir, ja que hom sap qual era en aquells moments la seva situació moral.

Presentem, ara, la parella "propietària".

En començar el segle XVII, un rabí d'Avinyó, originari de Carpentras, Rabbi Mardocai, fou foragitat pels seus correligionaris que sospitaven de la puresa de la seva fe. Abjurà cap el 1610, es féu catòlic, prengué aleshores el nom molt ortodoxe de Felip d'Aquin i bentost s'establí a París. Per bé que hagués estat implicat com testimoni en el procés de Leonora Galigai, fou nomenat en 1627, lector del rei per a la llengua hebraica al Col·legi de França.

El seu fill, Lluís Enric, nat a Avinyó dins la religió jueva, es convertí també al catolicisme. Després d'haver estudiat l'hebraic i les llengües orientals, es féu doctor en Medicina i des de l'any 1644 formà part del servei mèdic, bastant complicat, del rei. S'havia casat amb Clara López, fi-

lla d'Alfons López, jueu espanyol, joier i espia, del qual Richelieu ha anotat en els seus quaderns els fructuosos espionatges. Clara era neboda d'Antoni Vallot ¹, metge ordinari des del 1652 de Sa Majestat, la protecció del qual fou molt útil al seu nebot D'Aquin.

Aquest fou bastant maltractat per Guy Patin, el qual, en gener del 1654, escrivia: "És un metge de la Cort que es vertaderament curt de ciència (joc de paraules entre *cour i court*.—N. del T.) però ric en enganyifes clíniques i farmacèutiques", i en juny del 1657 veia en ell "un jueu disfressat i un mosso d'apotecari revestit d'una capa de pobre amb la qual Vallot s'entesta en fer-lo passar per metge".

El matrimoni D'Aquin-López posseïa des de feia temps l'espaiós i bastant luxós immoble del carrer Saint-Thomas-du-Louvre. L'habitaven des del seu casament, i el 20 de febrer del 1627 hi naixia el seu fill Carles; el 10 d'agost del 1660 s'hi casava llur fill Antoni.

Hom no sap quines foren de bell antuvi les relacions de veïnatge entre els dos matrimonis, però en cas d'ésser cordials no ho foren pas per molt de temps i sembla que la guerra s'encengué aviat entre la senyora D'Aquin, avara i busca-raons, i Armanda, fàcilment irritable, més quan estava al començament d'un nou embaràs.

Els dos marits, cadascú pel seu costat, defensaren els drets de llur esposa i des del 15 de gener del 1665, en "Don Juan", Molière s'agafà amb els metges: "La medicina és una de les grans errors que hi hagin entre els homes" i "Què! Vós no creieu en el senet, la cuasia ni el vi emètic". Sembla que l'allusió era fàcil de comprendre, car D'Aquin era partidari, molt decidit, d'aquests remeis.

D'Aquin contestà apujant-li el lloguer. Els Molière refusen de pagar-lo i són acomiadats en sec. El llogater que els succeí fou una actriu de llur companyia, la senyoreta Duparc ². Aquesta era

molt bella, i no ignorava que durant alguns anys Molière l'hi havia fet una cort tan assídua com inútil. Per bé que això fos anterior al seu matrimoni, Armanda no tenia sentiments de confiada amistat amb Mme. Duparc, vídua des de feia un any. En tot cas aquesta sortí de la companyia de Molière alguns mesos després per entrar en març del 1667, en la rival de l'Hotel de Borgonya.

Trets de la casa d'Aquin, els Molière transportaren llurs "penates" a la rue Saint-Honoré, prop de llur teatre, com diuen els registres de la parròquia Saint-Eustache, on fou batejat, el 4 d'agost del 1665 llur nou infant, una nena. El primer d'octubre del mateix any s'installen de nou al carrer Saint-Thomas-du-Louvre, a "una casa amb porta cotxera, petit pati i altres dependències". Aquesta vegada, Molière féu, davant notari, una escriptura per tres anys. El lloguer es fixat en el preu anyal de 1.000 lliures, el que correspon aleshores a una habitació luxosa i cara, probablement un petit hotel particular. El propietari és Guillem Millet, cavaller, senyor distingit.

Molière s'enfadà molt pels procediments del doctor D'Aquin, i la seva muller tenia encara per la senyora D'Aquin més malvolença; no tardà a produir-se un escàndol públic. Mme. Duparc cometé la imprudència de donar una entrada de favor a la senyora D'Aquin i aquesta anà a sentar-

Era filla d'un cert Giacomo de Gorla, un "operador", és a dir, un xarlatan, que exercia el seu art a l'aire lliure, a la plaça dels Jacobins, al costat d'una estrada muntada damunt bastidors i en la qual actors feien algunes farses, per atreure els badocs. La seva filla Marquesa Thérèse, nada cap el 1634, debutà en aquest modest teatre. Era tan bella de cara com de cos; no menyspreava de mostrar la bellesa de les seves cames i cuixes cobertes—ja—de mitges de seda per mitjà d'unes faldilles proveïdes de dues llargues obertures laterals.

Estant la companyia Molière a Lió, un dels actors, René Berthelot, dit Du Parc, o bé Gros-René, se n'enamorà i per bé que no fos ni jove ni bell i dotat de certa grassor, fou acceptat per Marquesa i es casaren el 23 de febrer del 1653, a l'Església de Sainte-Croix. Convertida per aquesta unió en senyora Duparc, entrà a la Companyia Molière, i féu "tournées" per províncies. Molière li féu assíduament la cort, sense èxit; vivia ja aleshores amb Magdalena Béjard.

Corneille, durant l'estada de la "troupe" a Rouen, s'enamorà inútilment també de Mme. Duparc i a ella fou a qui adreça els cèlebres versos:

Marquise, si el meu rostre
té alguns trets un poc vells, etc.

Tornada a París, Duparc, actriu encisera i gentil balladora, tingué un gran èxit. Racine l'hi confia alguns papers, particularment la creació d'"Andromaca" i se n'enamora. Més afortunat que Molière, el gran Corneille en féu la seva "mestressa". Es féu embarassada i morí en desembre del 1668, probablement de maniobres avoratives practicades en ella per la veïna de sinistra memòria.

¹ Segons altres autors la neboda de Vallot no era Clara López: Antoni d'Aquin, fill de Lluís Enric i de Clara López, havia esdevingut nebot de Vallot casant-se amb la neboda d'aquest, Genoveva Guyant. Qualsevulla que sigui d'aquestes l'opinió veritable és cert que el propietari de Molière era eficaçment protegit per Vallot.

² Trobem en l'article de M. J. Audry (*Lyon Méd.*, 3 lligada pels seus orígens a la història de la Medicina, 6 juny 1928), que la senyoreta Duparc era lionesa i està més ben dit, de l'exercici illegal de la Medicina a Lió.

se, una nit, a un seient del bell mig del teatre. Armanda, probablement avisada, s'adonà de la presència de la seva enemiga, "l'hi envia dos guàrdies per fer-la sortir i es donà el gust d'anar-li a dir ella mateixa que ja que l'havia tret de la seva casa, ella podia en justa correspondència fer-la sortir d'un lloc on era la mestressa. La dona del metge, més avara que vergonyosa, s'estimà més anar-se'n que pagar la localitat. Un tracte tan ofensiu dóna lloc a les rencors; els marits intervingueren massa vivament, de manera que Molière, que era molt fàcil a entrar en ira així que el tocaven, irritat contra el metge i per venjar-se'n, escriví en cinc dies la comèdia "L'Amor metge", de la qual féu una representació pel Rei el 15 de setembre de 1665 i representà a París el 22 del mateix mes" (Grimares!).

Així fou com el Dr. D'Aquin fou portat a l'escena i ridiculitzat en "L'Amor metge", sota el nom de Dr. Tomés, "motejat, diu M. Emard, amb un nom que recordava l'ús immoderat de la sagnada a la que tenia tanta afició". Hom no s'errà, sembla, quan a la identitat del personatge que l'autor volia retratar; el fi que Molière es proposava fou llargament assolit. L'èxit de l'obra, considerable, demostrà que el públic, per altra banda, amava de veure fer broma a l'esquena dels metges; així es revelava a Molière una mena de

gran riquesa que no tingué més que explotar. No deixà pas de fer-ho, i fins el seu darrer sospir pogué recórrer a aquest inesgotable tema.

No està bé, tal vegada, de donar la culpa al ressentiment d'un malalt que la medicina no havia pogut guarir; hom pot creure que el desig de venjar-se del seu propietari fou la causa primera de l'adopció d'aquest tema còmic. Com que el públic rebé amb gros èxit aquestes escenes, Molière repetí sovint aquest assumpte; la medicina del segle XVII, tan pretenciosa com poc científica, li forní un material molt abundant.

Què faria Molière si visqués avui? No trobaria potser al seu voltant altres Tomés Défonandrès, Purgon? No portarien pas la vesta ni el berret punxagut, no prescriurien pas l'oli de cadells o l'extracte de mòmia i no manejarien pas tan sovint la xeringa per a donar lavatives? Es de pensar, tanmateix, que fàcilment trobaria amb què fregar-se les mans de gust treient temes del nostre llenguatge (no escric pas gerja) i en alguns dels nostres costums terapèutics. Tindria un públic tan ben disposat com el del 1665, a mofar-se de la nostra professió. Si en dubtes, lector, ves a veure l'èxit obtingut per la comèdia de Jules Romains "Le Dr. Knock".

M. D.

(Lyon Médical).

Subscribiu-vos al Casal del Metge

OBLIGACIONS HIPOTECÀRIES, AMB LA GARANTIA DEL PROPI IMMOBLE, DE 400 PESSETES
EFFECTIVES, AMORTITZADES AL PREU DE 500 PESSETES

INTERÈS DEL 4 % NOMINAL (5 % EFECTIU) LLIURE DELS TRIBUTS ACTUALMENT ESTABLERTS
AMORTITZACIÓ EN 50 ANYS I EN PREFERENCIA ALS HEREUS DELS COMPANYYS DESAPEREGUTS
LA SUBSCRIPCIÓ MÍNIMA ÉS DE 400 PESSETES. LES SUBSCRIPCIONS SUPERIORS HAN D'ÉSSER
MÚLTIPLES DE 400

LA SUBSCRIPCIÓ ES POT FER EFECTIVA EN UN SOL TERMINI DE LA TOTALITAT O EN 3 TERMINIS: DEL 50 % EN FER LA SUBSCRIPCIÓ, 25 % ALS SIS MESOS I EL 25 % RESTANT DESPRÉS
L'ADQUISICIÓ DEL SOLAR ÉS UNA COSA IMMEDIATA I EN CONSEQUÈNCIA ÉS CONVENIENT
QUE ES VAGI FENT EFECTIVA LA SUBSCRIPCIÓ, DE MANERA QUE EL PRIMER TERMINI S'HAGI
COBRAT COM A MÀXIM FINS EL DIA 15 DEL VINENT GENER

El Casal ha d'ésser de tots. Subscribiu quan menys una obligació